

VENDIM
Nr. 3, datë 23.2.2026

**PËR KORRIGJIMIN E DISA GABIMEVE MATERIALE
NË RREGULLOREN “PËR PROCEDURAT E KRYERJES SË KONTROLLIT TË
SIGURIMIT TË CILËSISË, ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E SISTEMIT
PËR SIGURIMIN E CILËSISË SË AUDITUESVE LIGJORË DHE TË SHOQËRIVE
TË AUDITIMIT”, MIRATUAR ME VENDIMIN NR. 44, DATË 30.9.2025, TË
BORDIT TË MBIKËQYRJES PUBLIKE**

Në zbatim të ligjit nr. 10091, datë 5.3.2009, “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, të ndryshuar; të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 786, datë 9.11.2016, “Për procedurat e përzgjedhjes dhe rastet e shkarkimit të anëtarëve, si dhe rregullat e organizimit e të funksionimit të Bordit të Mbikëqyrjes Publike”, të ndryshuar, si dhe të rregullores, “Për procedurat e kryerjes së kontrollit të sigurimit të cilësisë, organizimin dhe funksionimin e sistemit për sigurimin e cilësisë së audituesve ligjorë dhe të shoqërive të auditimit”, të miratuar me vendimin nr. 44, datë 30.9.2025, Bordi i Mbikëqyrjes Publike në mbledhjen e tij, sipas rendit të ditës,

VENDOSI:

1. Të miratojë korrigjimet e gabimeve materiale të propozuara për rregulloren “Për procedurat e kryerjes së kontrollit të sigurimit të cilësisë, organizimin dhe funksionimin e sistemit për sigurimin e cilësisë së audituesve ligjorë dhe të shoqërive të auditimit”, miratuar me vendimin nr. 44, datë 30.9.2025, të Bordit të Mbikëqyrjes Publike, si më poshtë vijon:

1. Në nenin 17, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 7, togfjalëshi “marrëveshje marrëveshjes së bashkëpunimit” zëvendësohet nga togfjalëshi “marrëveshje bashkëpunimi”.

2. Në nenin 19, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 3, togfjalëshi “auditues(it) ligjorë ose shoqëria(të) audituese” zëvendësohet nga togfjalëshi “audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese”.

3. Në nenin 26, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 1, togfjalëshi “përveç sa parashikuar” zëvendësohet nga togfjalëshi “përveç sa është parashikuar”.

4. Në nenin 28, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 1, togfjalëshi “të përcaktuara nenin 29 dhe nenin 30” zëvendësohet nga togfjalëshi “të përcaktuara në nenin 29 dhe nenin 30”.

b. Në pikën 4, shkronja “b”, togfjalëshi “të përcaktuara nenin 29 dhe nenin 30” zëvendësohet nga togfjalëshi “të përcaktuara në nenin 29 dhe nenin 30”.

5. Në nenin 30, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 2, paragrafi i fundit, togfjalëshi “në pikën (j) të nën paragrafit të parë” zëvendësohet nga togfjalëshi “në shkronjën “j” të pikës 2 të këtij neni”.

6. Në nenin 35, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 7, shkronja “c”, fjala “nenit” zëvendësohet me “nenin”

7. Në nenin 36, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Pikat e nenit 36 ri numërtohen, duke u përcaktuar si pika 1 dhe pika 2, përkatësisht, në vend të pikave 5 dhe 6.

8. Në nenin 39, të bëhen ndryshimet si më poshtë:

a. Në pikën 2, renditja e shkronjave “d”, “e”, “f”, “ç” zëvendësohet me “a”, “b”, “c”, “ç”.

2. Të ngarkojë për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi, strukturën mbështetëse të Bordit të Mbikëqyrjes Publike për reflektimin e korigjimeve materiale në tekstin e rregullores dhe botimin e saj në formën e korigjuar.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Kryetar: Dritan Fino

Anëtarë: Adriana Berberi, Luan Abazi, Gjergji Duro, Martin Mici

RREGULLORE

PËR PROCEDURAT E KRYERJES SË KONTROLLIT TË SIGURIMIT TË CILËSISË, ORGANIZIMIN DHE FUNKSIONIMIN E SISTEMIT PËR SIGURIMIN E CILËSISË SË AUDITUESVE LIGJORË DHE TË SHOQËRIVE TË AUDITIMIT

Miratuar me vendimin nr. 44, datë 30.9.2025, të Bordit të Mbikëqyrjes Publike

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Qëllimi

1. Kjo rregullore ka për qëllim të përcaktojë:

i. procedurat, metodologjinë dhe kërkesat për organizimin dhe funksionimin e sistemit të brendshëm për sigurimin e cilësisë si dhe për kryerjen e rishikimit të cilësisë së angazhimit, nga audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit, në përputhje me kërkesat e ligjit nr. 10091, datë 5.3.2009, “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar, si dhe akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij;

ii. kuadrin rregullator të mbikëqyrjes nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike (BMP) për mbrojtjen e interesit publik, nëpërmjet kontrollit të sigurimit të cilësisë të auditimit ligjor dhe, ku është e zbatueshme të dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë;

iii. rregulla të detajuara në zbatim të kërkesave të ligjit për auditimin dhe të kërkesave përkatëse të kodit të etikës në fuqi për auditimin dhe dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë në lidhje me përgatitjen për auditimin ligjor dhe vlerësimin e kërcënimeve ndaj pavarësisë, ruajtjen e pavarësisë dhe objektivitetit, ndalimin e shërbimeve të joauditimit, parregullsitë e identifikuar në njësinë ekonomike kur kryhet auditimi ligjor dhe/ose dhënia e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë për një njësi ekonomike me interes publik;

iv. rregullat për transferimin e informacionit, në rastet e zëvendësimit të audituesit ligjor ose të shoqërisë audituese, pa përfunduar angazhimi i auditimit ligjor;

v. rregulla dhe kërkesa të posaçme në lidhje me përmbajtjen e raportit të auditimit të pasqyrave financiare vjetore individuale dhe të konsoliduara, si edhe të raportit të dhënies së sigurisë për raportin vjetor e të konsoliduar të qëndrueshmërisë;

vi. rregulla të detajuara në lidhje me raportimin në komitetin e auditimit.

Neni 2

Baza ligjore

Kjo rregullore është hartuar në zbatim të nenit 5, pika 1 (j); nenit 33, pika 7/1; nenit 34, pika 3; nenit 37, pika 4; nenit 38, pika 3; nenit 39, pika 10; nenit 46, pika 8, të ligjit nr. 10 091, datë 5.3.2009, “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar” i ndryshuar (ligji për auditimin).

Neni 3
Fusha e zbatimit

Kjo rregullore zbatohet për audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese të angazhuar në auditimin ligjor dhe dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë së njësive ekonomike me interes publik dhe jo me interes publik, strukturën mbështetëse të BMP-së, si edhe organizatën profesionale të audituesve ligjorë.

Neni 4
Përkufizime

Për qëllime të kësaj rregullore zbatohen përkufizimet e parashikuara në nenin 2 të ligjit për auditimin.

KREU II
**SISTEMI I KONTROLLIT TË CILËSISË DHE KUSHTET PËR KRYERJEN E
AUDITIMIT LIGJOR**

Neni 5
**Organizimi dhe funksionimi i sistemit për sigurimin e cilësisë së audituesit ligjor dhe
shoqërisë audituese**

1. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit të angazhuar në auditimin e njësive ekonomike me interes publik dhe jo me interes publik, janë të detyruar të organizojnë dhe të sigurojnë funksionimin e sistemit të brendshëm për sigurimin e cilësisë, në zbatim të nenit 38 pika 1 shkronja “a” e ligjit për auditimin dhe kërkesave të standardeve ndërkombëtare të menaxhimit të cilësisë.

2. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të hartojë e të zbatojë politika dhe procedura të përshtatshme për organizimin e sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë, në përputhje me kërkesat e ligjit, kësaj rregulloreje dhe standardeve të shpallura për zbatim nga BMP-ja.

3. Shoqëritë e auditimit duhet të kenë në zbatim politika dhe procedura të përshtatshme për të siguruar që ortakët ose aksionerët e saj, si dhe anëtarët e organeve administrative, drejtuese dhe mbikëqyrëse të shoqërisë, ose të një shoqërie filial, nuk ndërhyjnë në kryerjen e një auditimi ligjor në çfarëdo mënyre që rrezikon pavarësinë dhe objektivitetin e audituesit ligjor i cili kryen auditimin ligjor në emër të shoqërisë audituese.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim procedura administrative dhe kontabël të qëndrueshme, sisteme të brendshme të kontrollit të cilësisë, politika dhe procedura efektive për vlerësimin e rrezikut dhe masa kontrolli dhe sigurie për sistemet e përpunimit të informacionit.

Sistemet e kontrollit të brendshëm të cilësisë duhet të ndërtohen në mënyrë që të sigurojë pajtueshmëri me vendimet, politikat dhe procedurat në të gjitha nivelet e shoqërisë audituese ose të strukturës së brendshme të punës së audituesit ligjor.

5. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim politika dhe procedura të përshtatshme për të siguruar që punëmarrësit e tij ose të saj dhe çdo person tjetër fizik, shërbimet e të cilëve janë në dispozicion të tij ose të saj ose nën kontrollin e tij ose të saj, dhe që janë të përfshirë drejtpërdrejt në aktivitetet e auditimit ligjor, të kenë njohuri dhe përvojë të përshtatshme për detyrat që u janë ngarkuar.

6. Audituesi ligjor dhe shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim politika dhe procedura të përshtatshme për të siguruar që kontraktimi, nga palë të treta, i funksioneve të rëndësishme të auditimit nuk do të ndërmerret në atë mënyrë që të dëmtojë cilësinë e kontrollit të brendshëm

të cilësisë së audituesit ligjor ose shoqërisë audituese dhe aftësinë e BMP-së për të mbikëqyrur pajtueshmërinë e audituesit ligjor ose shoqërisë audituese me detyrimet e përcaktuara në ligjin për auditimin dhe aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij. Kontraktimi nga palë të treta i funksioneve të auditimit nuk përjashton përgjegjësinë e audituesit ligjor ose të shoqërisë audituese ndaj njësive ekonomike të audituar.

7. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim masa të përshtatshme dhe efektive organizative dhe administrative për të parandaluar, identifikuar, eliminuar ose reduktuar në një nivel të pranueshëm dhe shpalosur çdo kërcënim ndaj pavarësisë së tyre, në përputhje me dispozitat përkatëse të ligjit për auditimin dhe dispozitat e kësaj rregullore.

8. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim politika dhe procedura të përshtatshme për kryerjen e auditimeve ligjore, drejtimin, mbikëqyrjen dhe rishikimin e aktiviteteve të punonjësve dhe organizimin e strukturës së dosjes së auditimit siç përmendet në nenin 36, të ligjit për auditimin.

9. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese krijon një sistem të kontrollit të brendshëm të cilësisë për të siguruar cilësinë e auditimit ligjor.

10. Sistemi i kontrollit të cilësisë mbulon, të paktën, politikat dhe procedurat e përshkruara në pikën 8 të këtij neni. Në rastin e një shoqërie audituese, përgjegjësia për sistemin e kontrollit të brendshëm të cilësisë bie mbi një person që është i kualifikuar si auditues ligjor.

11. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të përdorë sisteme, burime dhe procedura të përshtatshme për të siguruar vazhdimësi dhe pajtueshmëri me rregullat gjatë kryerjes së aktiviteteve të tij/saj të auditimit ligjor.

12. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet gjithashtu të ketë në zbatim masa organizative dhe administrative, të përshtatshme dhe efektive, për trajtimin dhe regjistrimin e incidenteve që kanë ose mund të kenë pasoja të rënda për integritetin e aktiviteteve të auditimit ligjor të tij ose të saj.

13. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ketë në zbatim politika dhe procedura të përshtatshme shpërblimi, duke përfshirë politikat e ndarjes së fitimit, të cilat sigurojnë stimuj të mjaftueshëm për rezultatet për të siguruar cilësinë e auditimit. Në veçanti, shumica e të ardhurave që audituesi ligjor ose shoqëria audituese siguron nga ofrimi i shërbimeve jo audituese për njësinë e audituar nuk duhet të jetë pjesë e vlerësimit të performancës dhe shpërblimit të ndonjë personi të përfshirë ose që mund të ndikojë në kryerjen e auditimit.

14. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese monitoron dhe vlerëson përshtatshmërinë dhe efektivitetin e sistemeve që kanë në zbatim, mekanizmave dhe masave të kontrollit të brendshëm të cilësisë të vendosura në përputhje me ligjin për auditimin dhe këtë rregullore, si edhe merr masat e duhura për të adresuar çdo mangësi. Një auditues ligjor ose një shoqëri audituese kryen në veçanti një vlerësim vjetor të sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë, të përmendur në pikën 9 të këtij neni. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese regjistron gjetjet e identifikuar nga vlerësimi, si edhe çdo masë të propozuar për ndryshimin e sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë.

15. Politikat dhe procedurat e përmendura në pikën 2 të këtij neni duhet të dokumentohen dhe t'u komunikohen punëmarrësve të audituesit ligjor ose shoqërisë audituese.

16. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese merr në konsideratë madhësinë dhe kompleksitetin e veprimtarisë së tij ose të saj në përmbushjen e kërkesave të përcaktuara në këtë nen. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet t'i vërtetojë BMP-së, se politikat dhe procedurat e hartuara për të arritur një pajtueshmëri të tillë janë të përshtatshme, duke pasur parasysh madhësinë dhe kompleksitetin e aktiviteteve të audituesit ligjor ose shoqërisë audituese.

KREU III

ETIKA PROFESIONALE, PAVARËSIA, OBJEKTIVITETI,

KONFIDENCIALITETI DHE SEKRETI PROFESIONAL

Neni 6

Etika profesionale

Audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit zbatojnë parimet e etikës profesionale, ku përfshihen të paktën funksioni i tyre me interes publik, integriteti, objektiviteti, aftësia profesionale dhe kujdesi i duhur, siç përcaktohet në kërkesat përkatëse të Kodit të Etikës të Bordit Ndërkombëtar të Standardeve të Etikës të Profesionistëve Kontabël të publikuara nga FNK-ja, të përkthyerat e të publikuara në shqip nga organizata profesionale e audituesve ligjorë jo më vonë se 12 muaj nga data e publikimit nga FNK-ja dhe të shpallura të detyrueshme për zbatim nga BMP-ja.

Neni 7

Skepticizmi profesional

1. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ushtrojë skepticizëm profesional gjatë kryerjes së një auditimi, duke pranuar mundësinë e një anomalie materiale, si pasojë e fakteve ose e sjelljeve, që tregojnë parregullsi, përfshirë mashtrimin ose gabimin, pavarësisht ndershmërisë dhe integritetit të treguar në të kaluarën nga drejtimi i subjektit të audituar dhe nga personat përgjegjës për drejtimin e tij.

2. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ushtrojë skepticizëm profesional në veçanti gjatë rishikimit të vlerësimeve të drejtuesve në lidhje me vlerat e drejta, zhvlerësimin e aktiveve, provizionet dhe fluksin e ardhshëm të mjeteve monetare që lidhen me aftësinë e subjektit për të vazhduar biznesin mbi bazën e parimit të vijimësisë.

Neni 8

Pavarësia, objektiviteti dhe konflikti i interesit

1. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese dhe çdo individ në gjendje të ndikojë drejtpërdrejt ose indirekt në rezultatin e auditimit ligjor, gjatë kryerjes së një auditimi ligjor, duhet të jetë i pavarur nga njësia ekonomike e audituar dhe nuk duhet të jetë i përfshirë në vendimmarrjen e njësisë ekonomike të audituar. Pavarësia është e detyrueshme si për periudhën që mbulohet nga pasqyrat financiare që do të auditohen, ashtu edhe përgjatë periudhës së kryerjes së auditimit ligjor.

2. Kur kryen një auditim ligjor, një auditues ligjor ose një shoqëri audituese duhet të ndërmarrë të gjithë hapat e arsyeshëm për të siguruar që pavarësia e tij nuk ndikohet nga ndonjë konflikt ekzistues ose i mundshëm interesi ose biznesi, ose nga ndonjë marrëdhënie tjetër e drejtpërdrejtë ose e tërthortë, që përfshin audituesin ligjor ose shoqërinë audituese, që kryen auditimin, dhe, sipas rastit, rrjetin e tij, drejtuesit e tij, audituesit apo punonjësit e tij, çdo individ tjetër, shërbimet e të cilit janë në dispozicion ose nën kontrollin e audituesit ligjor ose të shoqërisë audituese, ose çdo individ me lidhje të drejtpërdrejtë ose të tërthortë me audituesin ligjor ose shoqërinë audituese nëpërmjet ushtrimit të kontrollit.

3. Nëse pavarësia e audituesit ligjor ose shoqërisë audituese cenohet nga kërcënime apo presione, që lidhen me konflikte interesi, si interesi vetjak, vetë-rishikimi, familjariteti, favorizimi, apo frikësimi, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të marrë masa mbrojtëse, me qëllim që të pakësojë ose të eliminojë efektin e këtyre rrethanave në kryerjen e auditimit.

4. Nëse shkalla e kërcënimeve, në krahasim me masat mbrojtëse, është e tillë, që të rrezikohet pavarësia, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të heqë dorë nga kryerja e angazhimit të auditimit ligjor.

5. Audituesi ligjor ose shoqëria e auditimit nuk do të pranojnë apo nuk do të kryejnë auditimin ligjor në rast se ekziston kërcënimi i vetë-rishikimit, i interesit vetjak, i favorizimit, i familjaritetit dhe i frikësimit të krijuar gjatë marrëdhënies financiare, personale, tregtare, të punësimit apo të marrëdhënieve të tjera ndërmjet:

i. audituesit ligjor, shoqërisë së auditimit, rrjetit të shoqërisë së auditimit, cilitdo individ, në pozicion që mund të ushtrojë ndikim të drejtpërdrejtë ose jo të drejtpërdrejtë në konkluzionet e auditimit ligjor; dhe

ii. njësisë ekonomike të audituar, ku, si rrjedhojë e kërcënimit, një palë e tretë objektive, e arsyeshme dhe e informuar, duke marrë në konsideratë të gjitha masat mbrojtëse të zbatuara, arrin në konkluzionin se pavarësia e audituesit ligjor ose e shoqërisë së auditimit është cenuar.

6. Audituesi ligjor, shoqëria e auditimit, ortaku kryesor i auditimit të tyre, punonjësit e tyre dhe cilitdo individ, shërbimet e të cilit janë në dispozicion apo nën kontrollin e audituesit ligjor ose të shoqërisë së auditimit, si dhe individët e përfshirë në procedurat e auditimit ligjor dhe individët e lidhur ngushtë me ta nuk duhet të zotërojnë apo të kenë interesa përfitimi materialë apo të angazhohen në transaksione të instrumenteve financiare të lëshuara, të garantuara apo të mbështetura në forma të tjera, nga cilado njësi ekonomike e audituar brenda fushës së auditimit ligjor. Përgjatë bërjes interesat e zotëruar në mënyrë të tërthortë nëpërmjet skemave të diversifikuara të investimit kolektiv, ku përfshihen edhe fondet e menaxhuara si fondet e pensionit apo sigurimi i jetës.

7. Për shoqëritë e listuara në bursë, bankat ose shoqëritë e sigurimeve, audituesi ligjor ose shoqëria audituese mund të ofrojë, përveç auditimit, edhe shërbime të tjera, që nuk janë auditim ligjor, për sa kohë që një palë e tretë objektive, e arsyeshme dhe e mirë informuar nuk arrin në përfundimin se shkelet pavarësia. Ankimimi, në rast shkeljeje, bëhet pranë bordit, i cili, pasi e shqyrton rastin, vendos për pretendimin e ngritur dhe urdhëron veprimet e mëtejshme.

8. Audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese duhet të dokumentojnë në fletët e tyre të punës së auditimit të gjitha kërcënimet ose presionet e rëndësishme, që lidhen me pavarësinë e tyre, si dhe masat e marra për shmangien e tyre.

9. Në kuptim të pikës 8 të këtij neni, kërcënime të rëndësishme mund të konsiderohen, por pa u kufizuar, rastet që lidhen me:

- a) interesat financiare;
- b) huat dhe garancitë;
- c) marrëdhëniet e biznesit;
- ç) marrëdhëniet familjare dhe personale;
- d) punësimi tek një subjekt auditimi;
- dh) emërimi i përkohshëm i personelit;
- e) shërbimet e ofruara kohët e fundit për subjektin e auditimit;
- ë) mbajtjen e një pozicioni drejtues ose administrativ në njësinë ekonomike subjekt i auditimit;
- f) ofrimin e shërbimeve të ndryshme nga ato të sigurimit të cilësisë për një subjekt auditimi;
- g) politikat e shpërblimit dhe vlerësimit;
- gj) dhuratat dhe mikpritja;
- h) çështje gjyqësore në proces ose të pretenduara për t'u ndërmarrë

10. Personat ose shoqëritë, sipas përcaktimit të pikës 6 të këtij neni, nuk lejohen të marrin pjesë apo të ushtrojnë ndikim në rezultatin e auditimit ligjor të një njësie ekonomike, nëse:

a) zotërojnë instrumente financiare të njësisë ekonomike të audituar, përveç kur janë interesa të zotëruar në mënyrë indirekte nëpërmjet skemave të diversifikuara kolektive të investimit;

b) zotërojnë instrumente financiare të njësisë ekonomike të lidhur me njësinë ekonomike të audituar, pronësia e së cilës mund të krijojë rrethana të konfliktit të interesit, përveç kur janë interesa të zotëruar në mënyrë indirekte nëpërmjet skemave të diversifikuara kolektive të investimit;

c) kanë pasur një marrëdhënie punësimi, biznesi ose marrëdhënie tjetër me njësinë ekonomike të audituar, që mund të krijojë rrethana të konfliktit të interesit me njësinë ekonomike që po auditohet, për periudhën që mbulohet nga pasqyrat financiare, që do të auditohen ashtu edhe përgjatë periudhës së kryerjes së auditimit ligjor.

11. Personat ose shoqëritë, sipas përcaktimit të pikës 6 të këtij neni, nuk lejohen të kërkojnë ose të pranojnë dhurata, donacione ose favore monetare dhe jomonetare nga njësia ekonomike e audituar apo cilado njësi ekonomike e lidhur me njësinë ekonomike të audituar, përveç rasteve kur një palë e tretë objektive, e arsyeshme dhe e informuar do ta konsideronte vlerën e tyre si të papërfillshme ose të parëndësishme.

12. Nëse gjatë periudhës së mbuluar nga pasqyrat financiare, njësia ekonomike e audituar blihet nga një njësi ekonomike tjetër, bashkohet me të ose blen një njësi ekonomike tjetër, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të identifikojë dhe të vlerësojë të gjithë interesat, marrëdhëniet aktuale ose të afërta, duke përfshirë shërbimet jo të auditimit të ofruar për atë njësi, të cilat, duke marrë parasysh edhe masat e mundshme mbrojtëse, mund të cenojnë pavarësinë dhe aftësinë e audituesit ligjor për të vijuar me auditimin ligjor pas datës efektive të bashkimit ose të blerjes. Brenda tre muajve nga njohja e bashkimit ose e blerjes, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ndërmarrë të gjithë hapat e nevojshëm për të përfunduar çdo marrëdhënie aktuale ose interesi, që do të cenonte pavarësinë e tij. Gjithashtu, kur është e mundur, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ndërmarrë masa mbrojtëse për të minimizuar çdo kërcënim ndaj pavarësisë së tij, që rrjedh nga interesat dhe marrëdhëniet e mëparshme dhe aktuale me njësitë ekonomike të audituara ose me çdo njësi ekonomike tjetër të lidhur me të.

13. Tarifa e auditimit ligjor dhe dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë nuk duhet të jetë influencuar apo përcaktuar në funksion të kryerjes së shërbimeve të tjera për njësinë ekonomike të audituar dhe nuk mund të jetë bazuar në ndonjë formë tjetër kushtëzimi.

Neni 9

Punësimi nga njësitë ekonomike të audituara të ish audituesve ligjorë ose të punëmarrësve të audituesve ligjorë ose shoqërive audituese

1. Audituesi ligjor ose ortaku kryesor i auditimit, që kryen auditimin ligjor në emër të shoqërisë audituese, pa kaluar një periudhë kohore prej të paktën një viti ose, në rastin e auditimit ligjor të njësisë ekonomike me interes publik, të paktën dy vjet nga përfundimi i emërimit të tij si auditues ligjor ose ortak kryesor i auditimit në angazhimin e auditimit, nuk lejohet që:

- a) të marrë ndonjë pozicion të rëndësishëm drejtimi në njësinë ekonomike të audituar;
- b) të bëhet, sipas rastit, anëtar në komitetin e auditimit të njësisë ekonomike të audituar ose të një organi me funksione të barasvlershme me ato të një komiteti auditimi;
- c) të bëhet anëtar joekzekutiv i organit administrativ ose i organit mbikëqyrës të njësisë ekonomike të audituar.

2. Në çdo rast që punonjësit ose ortakët e një audituesi ligjor ose të një shoqërie audituese që kryejnë auditimin ligjor, si dhe çdo individ, shërbimet e të cilit janë në dispozicion ose nën kontrollin e këtij audituesi ligjor ose shoqërie audituese, regjistrohen si auditues ligjorë, ata nuk mund të mbajnë asnjë nga pozicionet e përmendura në pikën 1 të këtij neni, pa kaluar të paktën një vit nga përfundimi i përfshirjes së tyre të drejtpërdrejtë në angazhimin e auditimit ligjor. Ky rregull nuk zbatohet për ortakët kryesorë të auditimit.

Neni 10

Përgatitja për auditimin ligjor dhe vlerësimi i kërcënimeve ndaj pavarësisë

1. Audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese, përpara se të pranojnë ose vazhdojnë një angazhim për një auditim ligjor, duhet të vlerësojnë dhe dokumentojnë si më poshtë:

i. Pajtueshmërinë e audituesit ligjor ose shoqërisë audituese me kërkesat e nenit 33 të ligjit për auditimin dhe kërkesat e nenit 8 të kësaj rregullore;

ii. Kërcënimet e pavarësisë së audituesit ligjor ose shoqërisë audituese dhe masat mbrojtëse të përdorura për të zbutur këto kërcënime;

iii. Kompetencat profesionale të punëmarrësve, kohën dhe burimet e nevojshme për të kryer auditimin ligjor në mënyrën e duhur;

iv. Se ortaku kryesor i auditimit në shoqërinë audituese është i regjistruar në regjistrin publik.

Neni 11

Konfidencialiteti dhe sekreti profesional

1. Informacionet dhe dokumentet që përdoren ose mbi të cilat merret dijeni nga audituesi ligjor apo shoqëria audituese, gjatë kryerjes së auditimit, mbrohen nga rregullat e konfidencialitetit dhe sekretit profesional.

2. Rregullat e konfidencialitetit dhe të ruajtjes së sekretit profesional, që lidhen me audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese, nuk përbëjnë pengesë për zbatimin e dispozitave të ligjit për auditimin dhe kësaj rregullore, për zbatimin e standardeve dhe as bien ndesh me kërkesat ligjore të ligjeve të tjera, të zbatueshme në Republikën e Shqipërisë, të cilat parashikojnë marrjen e këtyre informacioneve edhe kur ato mbrohen si konfidenciale dhe pjesë të sekretit profesional.

3. Kur një auditues ligjor ose shoqëri audituese zëvendësohet nga një tjetër auditues ligjor ose shoqëri audituese përpara përfundimit të një angazhimi auditimi, audituesi ligjor ose shoqëria audituese paraardhës duhet t'i sigurojë audituesit ligjor ose shoqërisë audituese pasardhës/e aksesin në të gjithë informacionin përkatës të mbledhur në lidhje me njësinë ekonomike të audituar.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese që ka ndërprerë angazhimin në një auditim të caktuar, ose audituesi ligjor ose shoqëria audituese i/e mëparshme, do të vazhdojnë t'i nënshtrohen kërkesave të pikave 1 dhe 2 të këtij neni, në lidhje me auditimet e kryera.

5. Kur audituesi ligjor ose shoqëria audituese kryen një auditim ligjor të një ndërmarrjeje e cila është pjesë e një grupi, ndërmarrja mëmë e së cilës ndodhet në një vend të huaj, rregullat e ruajtjes së konfidencialitetit dhe të sekretit profesional të përmendura në pikën 1 të këtij neni nuk përbëjnë pengesë për transferimin e dokumentacionit që lidhet me punën e kryer të auditimit nga audituesi ligjor ose shoqëria audituese tek audituesi i grupit i vendosur në një vend të huaj, nëse një dokumentacion i tillë është i nevojshëm për kryerjen e auditimit të pasqyrave financiare të konsoliduara të ndërmarrjes mëmë.

6. Audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese që kryejnë auditim ligjor të një ndërmarrjeje që ka emetuar letra me vlerë në një vend të huaj ose që është pjesë e një grupi që përgatit pasqyra financiare të konsoliduara në një vend të huaj, mund të transferojnë tek autoriteti kompetent i vendit të huaj vetëm dokumentet e punës të auditimit ose dokumente të tjera në lidhje me auditimin e asaj njësie ekonomike, sipas kushteve të përcaktuara në nenin 33 të kësaj rregullore.

7. Transferimi i informacionit tek audituesi i grupit i vendosur në një vend të huaj do të jetë në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale në lidhje me përpunimin dhe qarkullimin e këtyre të dhënave.

Neni 12

Rregullat për transferimin e informacionit

1. Kur një auditues ligjor ose një shoqëri audituese zëvendësohen nga një auditues ligjor ose shoqëri audituese tjetër, audituesi ligjor ose shoqëria audituese e mëparshme duhet të jetë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në nenin 11 të kësaj rregullore.
2. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese, që ka ndërprerë angazhimet në një auditim të caktuar, ose një ish-auditues ligjor ose ish-shoqëri audituese, do të vazhdojnë t'u nënshtrohen dispozitave të nenit 11 të kësaj rregullore, në lidhje me auditimet e kryera.
3. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese e mëparshme do t'i japin gjithashtu audituesit ose shoqërisë audituese të ardhshëm akses në raportet shtesë të përmendura në nenin 30 në lidhje me vitet e mëparshme dhe në çdo informacion të transmetuar tek autoritetet kompetente mbikëqyrëse në përputhje me nenin 31 të kësaj rregulloreje dhe nenin 45 të ligjit për auditimin.
4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese e mëparshme, në rastet kur kërkohet nga BMP-ja, duhet të dëshmojnë se informacionet e përmendura në këtë nen i janë dhënë audituesit ose shoqërisë audituese të ardhshëm.

KREU IV

STANDARDET E AUDITIMIT DHE RAPORTIMI I AUDITIMIT

Neni 13

Standardet e zbatueshme

1. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese i kryejnë auditimet në përputhje me standardet ndërkombëtare të auditimit.
2. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese e kryejnë dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë në përputhje me standardet e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të shpallura të detyrueshme për zbatim nga BMP-ja. Audituesit ligjorë ose shoqëritë e auditimit duhet të paraqesin rezultatet e raportimit të sigurimit të qëndrueshmërisë në një raport sigurie mbi raportimin e qëndrueshmërisë.
3. Për qëllime të zbatimit të pikës 1 të këtij neni dhe pikës 1 të nenit 37 të ligjit për auditimin, “standardet ndërkombëtare të auditimit” përfshijnë standardet ndërkombëtare të auditimit (SNA), standardet ndërkombëtare të menaxhimit të cilësisë (SNMC) dhe standardet e tjera të lidhura me to, të miratuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Auditimit dhe të Sigurisë (BSNAS), në masën që ato janë të rëndësishme për auditimin ligjor, të shpallura të detyrueshme për zbatim nga BMP.

Neni 14

Rregullat e auditimit

1. Kur auditimi ligjor apo dhënia e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë kryhet nga një shoqëri audituese, kjo e fundit cakton të paktën një ortak kryesor të auditimit apo ortak kryesor të qëndrueshmërisë, i cili mund të jetë një nga ortakët kryesorë të auditimit. Shoqëria audituese duhet t'i sigurojë ortakut kryesor të auditimit dhe ortakut kryesor të qëndrueshmërisë burime të mjaftueshme dhe personel, që ka kompetencën dhe aftësitë e nevojshme për të kryer detyrat në mënyrë të përshtatshme.

2. Në shërbimet e auditimit dhe të dhënies së sigurisë, sigurimi i cilësisë, i pavarësisë dhe i kompetencave duhet të jenë kriteret kryesore të përdorura nga shoqëria audituese gjatë përzgjedhjes së ortakut kryesor të auditimit dhe, ku është e zbatueshme, të ortakut kryesor të qëndrueshmërisë. Ortakët kryesorë të auditimit dhe ortakët kryesorë të qëndrueshmërisë duhet të përfshihen në mënyrë aktive në kryerjen e auditimit ligjor dhe në dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë.

3. Audituesi ligjor u kushton kohë të mjaftueshme angazhimit të auditimit dhe dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, si dhe duhet të caktojë burime të mjaftueshme që t'i mundësojnë kryerjen e detyrave në mënyrë të përshtatshme.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të krijojë një regjistër për çdo shkelje të dispozitave të këtij ligji dhe akteve nënligjore në zbatim të tij për çdo pasojë të çdo shkeljeje, duke përfshirë masat e marra për adresimin e shkeljes dhe ndryshimet përkatëse në sistemin e kontrollit të brendshëm të cilësisë. Ata do të përgatisin një raport vjetor, që përmban një pasqyrë të të gjitha masave të marra dhe që do të shpërndahet për komunikim të brendshëm. Në rast se audituesi ligjor ose shoqëria audituese kërkon këshillim nga ekspertë të jashtëm gjatë një angazhimi auditimi, ai duhet të dokumentojë kërkesën për këshillim dhe këshillën e marrë nga eksperti i jashtëm.

5. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të mbajë një regjistër të klientit. Regjistri duhet të përmbajë të dhënat e mëposhtme për çdo klient auditimi:

- a) emrin, adresën dhe vendndodhjen e biznesit;
- b) në rastin e një shoqërie audituese, emrin e ortakut ose të ortakëve kryesorë të auditimit dhe, ku është e zbatueshme, emrin e ortakut ose të ortakëve kryesorë të qëndrueshmërisë;
- c) tarifat e aplikuara për auditimin ligjor, dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë dhe tarifat e aplikuara për shërbime të tjera për çdo periudhë raportuese.

6. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të krijojë një dosje auditimi për çdo auditim ligjor dhe një dosje për çdo angazhim në dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të dokumentojë në dosjet përkatëse të paktën vlerësimin e kërcënimeve ndaj pavarësisë dhe fletët e punës, në përputhje me kërkesat përkatëse të standardeve ndërkombëtare të auditimit dhe të raportit të qëndrueshmërisë. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të ruajë çdo të dhënë dhe dokument tjetër, që ka rëndësi në mbështetje të raportit të auditimit dhe për monitorimin e pajtueshmërisë me ligjin për auditimin dhe këtë rregullore, si dhe kërkesat e tjera të legjislacionit të zbatueshëm. Dosja e auditimit dhe ajo e raportimit të qëndrueshmërisë mbyllet e arkivohet brenda 60 ditëve nga data e nënshkrimit të raportit të auditimit dhe të raportit të dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, kur kjo e fundit është e zbatueshme.

7. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të regjistrojë çdo ankesë të bërë me shkrim lidhur me realizimin e auditimeve ligjore të kryera apo të angazhimeve të dhënies së sigurisë në lidhje me raportimin e qëndrueshmërisë.

8. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese duhet të dorëzojnë çdo informacion, pranë BMP, për mënyrën sesi i përmbushin detyrimet e tyre gjatë auditimit ligjor dhe dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë.

Neni 15

Njësitë ekonomike që detyrohen për auditimin ligjor të pasqyrave financiare

1. Detyrohen të kryejnë auditimin ligjor të pasqyrave financiare vjetore, individuale apo të konsoliduara, përpara publikimit të tyre:

- a) të gjitha njësitë ekonomike dhe grupet e njësive ekonomike me interes publik;
- b) të gjitha njësitë ekonomike dhe grupet e njësive ekonomike, të cilat, në mbyllje të periudhës kontabël, për dy vite radhazi, tejkalojnë dy prej tre treguesve të mëposhtëm:

- i. totali i aktiveve të bilancit, në mbyllje të periudhës kontabël përkatëse, arrin ose e kalon shumën prej 50 000 000 (pesëdhjetë milionë) lekësh;
- ii. shuma e të ardhurave nga veprimtaria ekonomike (qarkullimi) në atë periudhë kontabël arrin ose e kalon shumën prej 100 000 000 (njëqind milionë) lekësh;
- iii. ka, mesatarisht, të paktën 50 (pesëdhjetë) të punësuar gjatë periudhës kontabël.

Neni 16

Emërimi i audituesve ligjorë ose i shoqërive audituese

1. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese emërohet çdo vit nga asambleja e përgjithshme e aksionarëve për shoqëritë aksionare, nga asambleja e ortakëve për shoqëritë me përgjegjësi të kufizuar ose nga ndonjë organ tjetër i ngarkuar për këtë qëllim, sipas legjislacionit specifik në fuqi, me të drejtë riemërimi. Kohëzgjatja totale e emërimit në angazhimin e auditimit nuk do të kalojë periudhën 10-vjeçare, si për audituesin ligjor ose shoqërinë audituese, ashtu edhe për këto në kombinim. Me kalimin e kohëzgjatjes maksimale të emërimit në angazhimet e auditimit, as audituesi ligjor, as shoqëria audituese dhe, kur është e zbatueshme, ndonjë anëtar i rrjeteve të tyre nuk do të ndërmarrin auditimin ligjor të së njëjtës njësi ekonomike me interes publik brenda periudhës katërvjeçare në vijim. Për njësitë ekonomike jo me interes publik do të zbatohet periudha trivjeçare në vijim.

Ndalohet çdo klauzolë kontraktuale dhe/ose statutore, që kufizon emërimin nga asambleja e përgjithshme e aksionarëve/ortakëve dhe/ose nga organe të tjera të njësive ekonomike të audituara, për disa kategori ose lista audituesish ose shoqërish audituese në lidhje me emërimin e një audituesi ligjor ose shoqërie audituese të caktuar për të kryer auditimin ligjor apo dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të asaj njësie ekonomike. Çdo klauzolë e tillë në kontratat ekzistuese do të konsiderohet e pavlefshme.

2. Ortaku kryesor i auditimit në një shoqëri audituese, që është audituesi ligjor, përgjegjës për kryerjen e angazhimit të auditimit në emër të shoqërisë audituese, duhet të zëvendësohet për kryerjen e auditimit brenda një periudhe maksimale prej 7 vjetësh nga data e fillimit si auditues ligjor. Ai mund të marrë pjesë sërish në auditimin e së njëjtës njësi ekonomike pas kalimit të një periudhe prej të paktën 3 vjetësh nga zëvendësimi i tij, me kusht që periudha kohore e përgjithshme e angazhimit të mos kalojë 10 vjet.

3. Autoritetet mbikëqyrëse të tregjeve të rregulluara me ligj të veçantë mund të parashikojnë kriteret shtesë, të cilat duhet të plotësohen nga audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese, që do të kryejnë auditimin e njësive ekonomike të mbikëqyrura prej tyre.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria e auditimit nuk duhet të pranojë angazhimin e auditimit nëse vendimi i emërimit i përcaktuar në këtë nen nuk është në përputhje me kërkesat e këtij neni dhe kushtet e tjera të kryerjes së angazhimit të auditimit të përcaktuara në këtë ligj.

5. Në rast të moszbatimit të dispozitave të këtij neni nga audituesit dhe shoqëritë e auditimit, do të zbatohen masat disiplinore në përputhje me nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregulloren për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

6. Në rast të moszbatimit të dispozitave të këtij neni nga organi administrativ ose drejtuesi i një njësie ekonomike me interes publik, do të zbatohen masat disiplinore të parashikuara në nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregulloren për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

Neni 17

Auditimi ligjor i pasqyrave financiare të konsoliduara

1. Në rastin e auditimit ligjor të pasqyrave financiare të konsoliduara të një grupi sipërmarrjesh, audituesi ligjor i grupit:

a) mban përgjegjësi të plotë për auditimin e pasqyrave financiare të konsoliduara dhe raportin e auditimit të përmendur në nenin 19, ose kur është e zbatueshme, në nenin 29 të kësaj rregullore;

b) kryen kontroll të auditimit, të bërë nga audituesit ligjorë të tjerë, si edhe në një juridiksion tjetër, për qëllimet e auditimit të grupit dhe dokumenton natyrën, kohën dhe nivelin e punës të kryer nga këta auditues, duke përfshirë, aty ku është e zbatueshme, rishikimin nga audituesi i grupit të pjesëve përkatëse të dokumentacionit të auditimit të atyre audituesve;

c) audituesi i grupit rishikon punën e auditimit të kryer nga audituesi(it) ose audituesi(it) ligjor i vendit të huaj dhe njësisë(të) ekonomike audituese ose shoqëria (të) audituese e vendit të huaj për qëllimin e auditimit të grupit dhe e dokumenton atë. Dokumentacioni i mbajtur nga audituesi i grupit duhet të jetë i tillë që t'i mundësojë autoritetit kompetent përkatës të rishikojë punën e audituesit të grupit.

2. Në zbatim të shkronjës “c” pikës 1 të këtij neni, audituesi i grupit kërkon miratimin e audituesit(ve), audituesit(ve) ligjor të vendit të huaj, njësisë(ve) ekonomike audituese ose shoqërisë audituese të vendit të huaj në lidhje me transferimin e dokumentacionit përkatës gjatë kryerjes së auditimit të pasqyrave financiare të konsoliduara, si kusht i mbështetjes nga audituesi i grupit në punën e audituesit(ve), audituesit(ve) ligjor të vendit të huaj, njësisë(ve) ekonomike audituese ose shoqërisë audituese të vendit të huaj.

3. Nëse audituesi i grupit nuk mund të zbatojë shkronjën “c”, të pikës 1, ai duhet të ndërmarrë masat e duhura dhe të njoftojë autoritetin kompetent përkatës. Të tilla masa do të përfshijnë, aty ku është e zbatueshme, kryerjen e punës shtesë të auditimit ligjor, qoftë drejtpërdrejt ose duke nënkontraktuar këto detyra, në filialin përkatës.

4. Kur audituesi i grupit është subjekt i kontrollit të sigurisë për cilësinë ose një investigimi në lidhje me auditimin ligjor të pasqyrave financiare të konsoliduara të një grupi ndërmarrjesh, audituesi i grupit, kur kërkohet, i vë në dispozicion autoritetit kompetent dokumentacionin përkatës që ai ose ajo mban në lidhje me punën e auditimit të kryer nga audituesi(it) ose audituesi(it) ligjor i vendit të huaj dhe njësisë(të) ekonomike audituese ose shoqëria (të) audituese e vendit të huaj për qëllime të auditimit të grupit, duke përfshirë çdo letër pune të përshtatshëm për auditimin e grupit.

5. Autoriteti kompetent mund të kërkojë dokumentacion shtesë mbi punën e auditimit të kryer nga çdo auditues(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese për qëllime të auditimit të grupit nga autoritetet kompetente përkatëse në përputhje me nenin 11 dhe nenin 33 të kësaj rregullore.

6. Në rast se, një njësi ekonomike mëmë ose një njësi ekonomike filial i një grupi njësisish ekonomike auditohet nga një auditues ose auditues(it) ose shoqëri(të) audituese nga një vend i huaj, autoriteti kompetent mund të kërkojë dokumentacion shtesë nga autoritetet përkatëse të vendit të huaj, për punën e auditimit të kryer nga çdo auditues(it) i vendit të huaj ose shoqëri(të) audituese e vendit të huaj, në përputhje me kuadrin e marrëveshjes së bashkëpunimit me vendin e huaj.

7. Bëjnë përjashtim rastet kur, një njësi ekonomike mëmë ose një njësi ekonomike filial i një grupi njësisish ekonomike auditohet nga një auditues ose disa auditues ose një njësi ose disa ekonomike audituese nga një vend i huaj që nuk ka marrëveshje bashkëpunimi, audituesi i grupit, kur kërkohet, është përgjegjës për sigurimin e dorëzimit të dokumentacionit shtesë të punës së auditimit të kryer nga ky auditues(it) ose shoqëri(të) audituese e vendit të huaj, duke përfshirë dokumentet e punës të rëndësishme për auditimin e grupit. Për të siguruar një dorëzim të tillë, audituesi i grupit mban një kopje të këtij dokumentacioni, ose në mënyrë alternative bie dakord me audituesin(it) ose shoqëri(të) audituese e vendit të huaj që atij ose asaj t'i jepet akses i pakufizuar në këto dokumentacione sipas kërkesës, ose të ndërmarrë ndonjë veprim tjetër të përshtatshëm.

8. Kur dokumentet e punës të auditimit nuk mund t'i kalojnë audituesit të grupit nga një vend i huaj, për arsye ligjore ose të tjera, dokumentacioni i mbajtur nga audituesi i grupit duhet

të përfshijë evidencë se ai ose ajo ka ndërmarrë procedurat e duhura për të fituar akses në dokumentacionin e auditimit, dhe në rastin e pengesave të ndryshme nga ato ligjore që dalin nga legjislacioni i vendit të huaj në fjalë, evidencë që mbështesin ekzistencën e këtyre pengesave.

Neni 18

Dhënia e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë

1. Në rastin e angazhimeve të dhënies së sigurisë në lidhje me raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë të një grupi njësisish ekonomike:

a) në lidhje me raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë, audituesi i grupit mban përgjegjësinë e plotë për raportin e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të përmendur në nenin 20 të kësaj rregulloreje;

b) audituesi i grupit vlerëson punën e dhënies së sigurisë të kryer nga çdo ofrues(it) i pavarur i shërbimeve të dhënies së sigurisë, auditues(it), auditues(it) ligjor i vendit të huaj, shoqëri(të) audituese me qëllim dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë dhe dokumenton natyrën, kohën dhe nivelin e punës të kryer nga këta auditues, duke përfshirë, kur është e zbatueshme, rishikimin nga audituesi i grupit të pjesëve përkatëse të dokumentacionit të sigurisë të atyre audituesve; dhe

c) audituesi i grupit rishikon punën e dhënies së sigurisë të kryer nga ofrues(it) i pavarur i shërbimeve të dhënies së sigurisë, auditues(it), auditues(it) ligjor i vendit të huaj, shoqëri(të) audituese e vendit të huaj me qëllim dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë dhe e dokumenton atë. Dokumentacioni që mbahet nga audituesi i grupit duhet të jetë i tillë që t'i mundësojë autoritetit kompetent përkatës të rishikojë punën e audituesit të grupit.

2. Për qëllim të zbatimit të shkronjës “c” të pikës 1 të këtij neni, audituesi i grupit kërkon miratimin e ofruesit(ve) të pavarur të shërbimeve të dhënies së sigurisë, audituesit(ve), audituesit(ve) ligjorë të vendit të huaj, njësisë(ve) ekonomike audituese ose shoqërisë audituese në fjalë të vendit të huaj për transferimin e dokumentacionit përkatës gjatë dhënies së sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë, si kusht i mbështetjes nga audituesi i grupit në punën e ofruesit(ve) të pavarur të shërbimeve të dhënies së sigurisë, auditues(ve) të vendit të huaj, audituesit(ve) ligjor, njësisë(ve) ekonomike audituese të vendit të huaj ose shoqërisë audituese.

3. Kur audituesi i grupit nuk është në gjendje të zbatojë shkronjën “c”, të pikës 1 të këtij neni, duhet të marrë masat e duhura, si edhe të informojë autoritetin kompetent përkatës. Të tilla masa do të përfshijnë, aty ku është e zbatueshme, kryerjen e punës shtesë të dhënies së sigurisë, qoftë drejtpërdrejt ose duke i nënkontraktuar këto detyra, në filialin përkatës.

4. Kur audituesi i grupit është subjekt i kontrollit të sigurisë për cilësinë audituesi i grupit i nënshtrohet një rishikimi të dhënies së sigurisë për cilësinë ose një investigimi në lidhje me dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë të një grupi njësisish ekonomike, audituesi i grupit, kur kërkohet, i vendos në dispozicion autoritetit kompetent dokumentacionin përkatës që ai ose ajo mban në lidhje me punën e dhënies së sigurisë të kryer nga ofruesi(it) përkatës i shërbimeve të dhënies së sigurisë, audituesi(it), audituesi(it) ligjor i vendit të huaj, njësia (të) ekonomike audituese ose shoqëria(të) audituese e vendit të huaj, me qëllim dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë, duke përfshirë çdo dokument pune që lidhet me dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë.

5. Autoriteti kompetent mund të kërkojë dokumentacion shtesë mbi punën e dhënies së sigurisë të kryer nga çdo auditues(it) ligjor ose shoqëri(të) audituese, me qëllim dhënien e

sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë nga autoritetet kompetente përkatëse në përputhje me nenin 11 të kësaj rregullore.

6. Kur dhënia e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të një njësie ekonomike mëmë ose një njësie filial të një grupi njësisht ekonomike kryhet nga ndonjë auditues(it) ose njësi(të) ekonomike audituese nga një vend i huaj, autoriteti kompetent mund të kërkojë dokumentacion shtesë për punën e dhënies së sigurisë të kryer nga ndonjë auditues(it) i vendit të huaj ose njësi (të) ekonomike të vendit të huaj nga autoritetet kompetente përkatëse nga vendet e huaja përmes marrëveshjeve të punës.

7. Bëjnë përjashtim rastet kur, një njësi ekonomike mëmë ose një njësi ekonomike filial i një grupi njësisht ekonomike, kur ndonjë ofrues(it) i pavarur i shërbimeve të dhënies së sigurisë, auditues(it) ose njësi(të) ekonomike të vendit të huaj që nuk kanë marrëveshje pune të kryer për dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë së një njësie ekonomike mëmë ose një njësie ekonomike ndihmëse të një grupi njësisht ekonomike, audituesi i grupit, kur kërkohet, është gjithashtu përgjegjës për sigurimin e dorëzimit të duhur të dokumentacionit shtesë mbi punën e dhënies së sigurisë të kryer nga ky ofrues(it) i pavarur i shërbimeve të dhënies së sigurisë, auditues(it) ose njësi(të) ekonomike audituese e vendit të huaj, duke përfshirë dokumentet e punës që lidhen me dhënien e sigurisë për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë. Për të siguruar një dorëzim të tillë, audituesi i grupit mban një kopje të këtij dokumentacioni, ose në mënyrë alternative bie dakord me ofruesin(it) e pavarur të shërbimeve të dhënies së sigurisë, audituesin(it) ose njësinë(të) ekonomike audituese të vendit të huaj që ai apo ajo duhet t'i jepet akses i pakufizuar në këtë dokumentacion sipas kërkesës, ose të ndërmarrë ndonjë veprim tjetër të përshtatshëm.

8. Kur fletët e punës për dhënien e sigurisë nuk mund t'i kalojnë audituesit të grupit nga një vend i huaj, për arsye ligjore ose të tjera, dokumentacioni i mbajtur nga audituesi i grupit duhet të përfshijë evidencë se ai ose ajo ka ndërmarrë procedurat e duhura për të marrë akses në dokumentacionin e dhënies së sigurisë, dhe në rastin e pengesave të ndryshme nga ato ligjore që rrjedhin nga legjislacioni i vendit të huaj në fjalë, evidencë që mbështesin ekzistencën e këtyre pengesave.

Neni 19

Raporti i auditimit

1. Audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese duhet të paraqesin konkluzionet e auditimit ligjor në një raport auditimi. Raporti përgatitet në përputhje me kërkesat e standardeve të auditimit sipas nenit 37 të ligjit për auditimin dhe nenit 13 të kësaj rregulloreje.

2. Raporti i auditimit duhet të jetë me shkrim dhe:

a) identifikon njësinë ekonomike, pasqyrat financiare vjetore ose të konsoliduara të së cilës janë objekt i auditimit ligjor; specifikon pasqyrat financiare vjetore ose të konsoliduara, datën dhe periudhën që ato mbulojnë, si edhe identifikon kornizën e raportimit financiar që është përdorur për përgatitjen e tyre;

b) përfshin një përshkrim të objektit të auditimit ligjor, i cili identifikon, të paktën, standardet e auditimit në përputhje me të cilat është kryer auditimi ligjor;

c) përfshin një opinion auditimi, i cili duhet të jetë ose i pakualifikuar, i kualifikuar ose një opinion i kundërt dhe shpreh qartë opinionin e audituesit(ve) ligjor ose shoqërisë audituese:

i. nëse pasqyrat financiare vjetore japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë në përputhje me kuadrin përkatës të raportimit financiar; dhe

ii. aty ku është e përshtatshme, nëse pasqyrat financiare vjetore janë në përputhje me kërkesat ligjore.

Nëse audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese nuk mund të shprehin një opinion auditimi, raporti duhet të përmbajë një refuzim të opinionit;

c) i referohet çdo çështjeje tjetër për të cilën audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese tërheq (in) vëmendjen nëpërmjet nënvizimit pa e cilësuar opinionin e auditimit;

d) përfshin një opinion dhe një deklaratë, ku të dyja bazohen në punën e ndërmarrë gjatë auditimit, në bazë të raportimeve të parashikuara në kuadrin ligjor për kontabilitetin dhe raportimin financiar, si edhe ku është e zbatueshme, për raportimin e qëndrueshmërisë;

dh) jep një paraqitje mbi çdo pasiguri materiale në lidhje me ngjarje ose kushte që mund të hedhin dyshime të rëndësishme rreth aftësisë së njësisë ekonomike për të vazhduar si vijimësi;

e) identifikon vendin e themelimit të audituesit(ve) ligjor ose shoqërisë audituese.

3. Kur auditimi ligjor është kryer nga më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese, audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese bien dakord për rezultatet e auditimit ligjor dhe paraqesin një raport dhe opinion të përbashkët. Në rast mosmarrëveshjeje, çdo auditues ligjor ose shoqëri audituese paraqet opinionin e tij ose të saj në një paragraf të veçantë të raportit të auditimit dhe duhet të deklarojë arsyen e mosmarrëveshjes.

4. Raporti i auditimit nënshkruhet dhe i vendoset data nga audituesi ligjor. Kur një shoqëri audituese kryen auditimin ligjor, raporti i auditimit nënshkruhet nga të paktën njëri prej audituesit(ve) ligjorë që kryen/jnë auditimin ligjor në emër të shoqërisë audituese. Kur më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese janë angazhuar njëkohësisht, raporti i auditimit nënshkruhet nga të gjithë audituesit ligjorë ose të paktën nga audituesit ligjorë që kryejnë auditimin ligjor në emër të çdo shoqërie audituese.

5. Raporti i audituesit ligjor ose i shoqërisë audituese për pasqyrat financiare të konsoliduara duhet të jetë në përputhje me kërkesat e specifikuara në pikat 1 deri në 4 të këtij neni. Në raportimin e përputhshmërisë së raportit të drejtimit të brendshëm dhe pasqyrave financiare, siç kërkohet nga shkronja “d”, e pikës 2 të këtij neni, audituesi ligjor ose shoqëria audituese merr në konsideratë pasqyrat financiare të konsoliduara dhe raportin e konsoliduar të drejtimit të brendshëm. Në rast se pasqyrat financiare vjetore të ndërmarrjes mëmë i janë bashkëlidhur pasqyrave financiare të konsoliduara, raportet e audituesve ligjorë ose shoqërive të auditimit, të përmendura në këtë nen, mund të paraqiten në një raport auditimi.

Neni 20

Raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë

1. Audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese paraqet rezultatet e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë në një raport të dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë. Ky raport përgatitet në përputhje me kërkesat e nenit 37 të ligjit për auditimin dhe nenin 13 të kësaj rregulloreje.

2. Raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë duhet të jetë me shkrim dhe:

a) identifikon njësinë ekonomike, raportimi vjetor ose i konsoliduar i qëndrueshmërisë i së cilës është objekt i angazhimit të dhënies së sigurisë; specifikon raportimin vjetor ose të konsoliduar të qëndrueshmërisë, datën, dhe periudhën e mbuluar, si edhe identifikon kornizën e raportimit të qëndrueshmërisë që është përdorur për përgatitjen e tij;

b) përfshin një përshkrim të objektit të dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, i cili identifikon, të paktën, standardet e dhënies së sigurisë në përputhje me të cilat është kryer dhënia e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë;

c) përfshin opinionin e parashikuar në kuadrin ligjor të kontabilitetit dhe raportimit financiar.

3. Kur dhënia e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë është kryer nga më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese, audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese bien dakord

për rezultatet e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë dhe dorëzojnë një raport dhe opinion të përbashkët. Në rast mosmarrëveshjeje, çdo auditues ligjor ose shoqëri audituese duhet të paraqesë opinionin e tij ose të saj në një paragraf të veçantë të raportit të dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë dhe duhet të deklarojë arsyen e mosmarrëveshjes.

4. Raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë nënshkruhet dhe i vendoset data nga audituesi ligjor që kryen dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë. Kur një shoqëri audituese kryen dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë duhet të ketë nënshkrimin e të paktën audituesit(ve) ligjorë që kryen dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë në emër të shoqërisë audituese. Kur më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese janë angazhuar njëkohësisht, raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë nënshkruhet nga të gjithë audituesit ligjorë ose të paktën nga audituesit ligjorë që kryejnë dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë në emër të çdo shoqërie audituese.

5. Kur i njëjti auditues ligjor kryen auditimin ligjor të pasqyrave financiare vjetore dhe dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, raporti i dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë mund të përfshihet si një seksion i veçantë i raportit të auditimit.

6. Raporti i audituesit ligjor ose i shoqërisë audituese për raportimin e konsoliduar të qëndrueshmërisë duhet të jetë në përputhje me kërkesat e specifikuar në pikat 1 deri në 5 të këtij neni.

Neni 21

Shkarkimi dhe dorëheqja e audituesve ligjorë ose shoqërive audituese

1. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese mund të shkarkohet përpara përfundimit të auditimit vetëm kur ka arsye të mjaftueshme. Papajtueshmëria e mendimeve për trajtimet kontabël, raportimin financiar ose procedurat e auditimit, ose, aty ku është e zbatueshme, mbi raportimin e qëndrueshmërisë ose procedurat e dhënies së sigurisë, nuk përbëjnë arsye të vlefshme për shkarkim.

2. Bordi i Mbikëqyrjes Publike është autoriteti kompetent për shqyrtimin e ankesave për rastet e shkarkimit të audituesit ligjor apo shoqërisë audituese nga njësia ekonomike, përpara përfundimit të angazhimit të auditimit ligjor. Njësia ekonomike e audituar dhe audituesi ligjor ose shoqëria audituese informojnë BMP-në, në lidhje me shkarkimin ose dorëheqjen e audituesit ligjor ose shoqërisë audituese gjatë kohëzgjatjes së emërimit dhe japin një argumentim të mjaftueshëm për arsyet.

3. Njësia ekonomike e audituar, subjekt i auditimit të pasqyrave financiare dhe audituesi ligjor apo shoqëria audituese, subjekt i një kërkesë për shkarkim, në mënyrë të pavarur, informojnë organizatën profesionale të audituesve ligjorë dhe japin argumentim të mjaftueshëm për arsyet. Për çdo rast të paraqitur, organizata profesionale i përgatit një relacion bordit, për shkarkimin gjatë kohës së angazhimit të auditimit ligjor.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese, në rast dorëheqjeje nga detyra e auditimit, njofton, me shkrim, organizatën profesionale për motivet e dorëheqjes. Në këtë rast, funksionin dhe përgjegjësinë e ndërmjetësimit apo shqyrtimit të konfliktit për rastin e ka kryetari i këshillit drejtues të organizatës profesionale të audituesve ligjorë.

5. Detyrimi për dhënien e informacionit, të parashikuar në pikat 2 dhe 3 të këtij neni, zbatohet gjithashtu për dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë.

6. Në rastin e auditimit ligjor apo dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të një NJEIP-je:

a) aksionarët/ortakët që përfaqësojnë 5% ose më shumë të të drejtave të votës ose të pjesëmarrjes në kapital;

b) organet e tjera drejtuese dhe mbikëqyrëse të njësive ekonomike të audituara; ose

c) BMP-ja;
kanë të drejtë të kërkojnë pranë gjykatës kompetente shkarkimin e audituesit(ve) ligjor(ë) ose shoqërisë(ve) audituese kur ekzistojnë shkaqe të arsyeshme.

Neni 22 **Ruajtja e dokumentacionit**

Audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese do të ruajnë, për një periudhë prej të paktën 5 (pesë) vite pas krijimit, dokumentet dhe informacionin e përmendur në nenin 5, nenin 17, nenin 19, në pikën 3, të nenit 24, nenin 10, nenin 26, nenin 27, në pikën 4 deri në 7, të nenit 28, nenin 29, nenin 30, pikat 1 dhe 2, e nenit 31, nenin 37 të kësaj rregulloreje, si edhe në nenin 36 të ligjit për auditimin dhe procedurat e përcaktuara në shkronjën “dh”, të pikës 5, të nenit 46 të ligjit për auditimin.

KREU V **DISPOZITA TË POSAÇME PËR AUDITIMIN LIGJOR TË NJËSIVE EKONOMIKE ME INTERES PUBLIK**

Neni 23 **Fusha e veprimit**

1. Ky kre përcakton kërkesa të posaçme për kryerjen e auditimit ligjor të pasqyrave financiare vjetore dhe të konsoliduara të njësive ekonomike me interes publik, rregullat për organizimin dhe përzgjedhjen e audituesve ligjorë dhe shoqërive audituese nga njësitë ekonomike me interes publik, për promovimin e pavarësisë së tyre dhe shmangien e konfliktit të interesave dhe rregullat për mbikëqyrjen e pajtueshmërisë me këto kërkesa nga audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese.

2. Dispozitat e këtij kreu zbatohen për:

a) Të gjithë audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese që kryejnë auditime ligjore të njësive ekonomike me interes publik të përcaktuara në pikën 23, të nenit 2, të ligjit për auditimin dhe Vendimin e Këshillit të Ministrave për përcaktimin e shoqërive të tjera shtetërore ose private, të rëndësishme për interesin e publikut, për shkak të natyrës së biznesit, madhësisë ose numrit të punëmarrësve të tyre;

b) Të gjitha njësitë ekonomike me interes publik të përcaktuara në pikën 23, të nenit 2, të ligjit për auditimin dhe vendimin e Këshillit të Ministrave për përcaktimin e shoqërive të tjera shtetërore ose private, të rëndësishme për interesin e publikut, për shkak të natyrës së biznesit, madhësisë ose numrit të punëmarrësve të tyre.

Seksioni I **KUSHTET PËR KRYERJEN E AUDITIMIT LIGJOR TË NJËSIVE EKONOMIKE ME INTERES PUBLIK**

Neni 24 **Tarifat e auditimit**

1. Tarifat për kryerjen e auditimeve ligjore të NJEIP-së nuk duhet të jenë tarifa të kushtëzuara. Për qëllime të këtij neni, tarifat e kushtëzuara të angazhimeve të auditimit, nënkuptojnë tarifat e përlllogaritura mbi një bazë të paracaktuar që lidhet me rezultatin e një transaksioni ose rezultatin e punës së kryer. Tarifat e vendosura nga një gjykatë apo autoritet kompetent nuk janë tarifa të kushtëzuara.

2. Kur shoqëria audituese i ofron subjektit të audituar, ndërmarrjes së saj mëmë ose të kontrolluar, për një periudhë prej tre ose më shumë vitesh financiare të njëpasnjëshme, shërbime jo audituese të ndryshme nga ato të parashikuara në nenin 25, pika 2 të kësaj rregulloreje, tarifat totale për këto shërbime nuk duhet të tejkalojnë 70% të mesatares së tarifave të paguara gjatë tre viteve të fundit financiare të njëpasnjëshme për auditimin(et) ligjor të subjektit të audituar dhe, kur është e zbatueshme, të ndërmarrjes së saj mëmë, të ndërmarrjeve të saj të kontrolluara dhe të pasqyrave financiare të konsoliduara të atij grupi ndërmarrjesh.

3. Në rastin kur totali i tarifave të paguara nga njësia ekonomike me interes publik çdo vit, për tre vitet financiare të fundit të njëpasnjëshme, është më shumë se 15% i totalit të honorarëve/tarifave të faturuara për shërbimet e auditimit ligjor të pasqyrave financiare të atyre viteve të kryera nga audituesi ligjor/shoqëria e auditimit, apo sipas rastit audituesit të grupit, duhet t'i komunikohet komitetit të auditimit të njësisë ekonomike të audituar apo në mungesë personave të ngarkuar me qeverisjen, për rrethanat e kërcënimit të pavarësisë dhe masat e marra për zbutjen e këtyre kërcënimeve. Komiteti i auditimit do të shqyrtojë nëse angazhimi i auditimit duhet t'i nënshtrohet një rishikimi të kontrollit të cilësisë së angazhimit nga një shoqëri tjetër audituese përpara lëshimit të raportit të auditimit.

Në rastin kur totali i tarifave të paguara nga njësia ekonomike me interes publik për shoqërinë audituese ose, sipas rastit, audituesit të grupit që kryen auditimin ligjor, vazhdojnë të kalojnë 15% të tarifave totale të paguar, komiteti i auditimit do të vendosë mbi bazën e arsyeve objektive nëse shoqëria audituese ose audituesi i grupit, i një entiteti ose grupi të tillë subjektsh, mund të vazhdojë të kryejë auditimin ligjor për një periudhë shtesë, e cila në asnjë rast nuk duhet të kalojë dy vjet.

4. Shoqëria audituese duhet të verifikojë dhe garantojë që edhe audituesit e angazhuar prej saj, përmes formave të ndryshme të nënkontraktimit të përmbushin kërkesat e këtij neni.

5. Mos zbatimi i kërkesave të këtij neni do të konsiderohen shkelje e pavarësisë dhe do të jenë subjekt i masave disiplinore në zbatim të nenit 55 të ligjit të auditimit dhe të rregullores për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

Neni 25

Ndalimi i ofrimit të shërbimeve joaudituese

1. Një shoqëri audituese që kryen auditimin ligjor të një NJEIP-së, ose çdo anëtar i rrjetit të cilit i përket shoqëria audituese, nuk do të kryejë për njësinë ekonomike të audituar, ndërmarrjes së saj mëmë apo të kontrolluar, në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë shërbime jo auditimi të ndaluara për:

a) periudhën ndërmjet fillimit të periudhës së audituar dhe lëshimit të raportit të auditimit; dhe

b) vitin financiar që i paraprin menjëherë periudhës së përmendur në shkronjën “a”, në lidhje me shërbimet e renditura në shkronjën “e”, të pikës 2 të këtij neni.

2. Për qëllime të këtij neni, shërbime jo auditimi të ndaluara janë:

a) shërbimet e konsulencës tatimore që kanë të bëjnë me:

i. përgatitjen e deklaratave tatimore;

ii. llogaritjen e detyrimeve tatimore të listë pagesave;

iii. detyrimet doganore;

iv. identifikimin e subvencioneve publike dhe lehtësirave tatimore (fiskale) përveç rasteve kur ofrimi i këtij shërbimi nga audituesi ligjor/shoqëria e auditimit vjen si rrjedhojë e kërkesës ligjore;

v. shërbime mbështetëse që lidhen me kontrollet tatimore nga autoritetet tatimore, përveç rasteve kur ofrimi i këtij shërbimi nga audituesi ligjor/shoqëria e auditimit vjen si rrjedhojë e kërkesës ligjore;

- vi. llogaritja e tatimeve direkte dhe indirekte, dhe vlerës së tatimit të shtyrë;
 - vii. ofrimin e shërbimit të konsulencës, në lidhje me legjislacionin tatimor;
 - b) shërbime që kërkojnë pjesëmarrjen në çfarëdo roli drejtues apo vendim marrjen e njësish së audituar;
 - c) mbajtjen e kontabilitetit dhe përgatitjen e regjistrave kontabël dhe të pasqyrave financiare;
 - ç) shërbime të llogaritjes së borderove të pagave;
 - d) hartimi dhe zbatimi i procedurave të kontrollit të brendshëm ose të menaxhimit të riskut në lidhje me përgatitjen dhe/ose kontrollit të raportimit financiar apo hartimin dhe zbatimin e sistemeve informatike të raportimit financiar;
 - dh) shërbimet e vlerësimit, duke përfshirë këtu vlerësime që lidhen me shërbime të aktuarit dhe proceseve gjyqësore;
 - e) shërbimet ligjore, që lidhen me:
 - i. kryerjen e këshillimit ligjor të përgjithshëm;
 - ii. negocimin në emër dhe për llogari të njësish ekonomike të audituar; dhe
 - iii. shërbime të mbrojtjes në procese gjyqësore;
 - ë) shërbime që lidhen me funksionin e auditimit të brendshëm të njësish ekonomike të audituar;
 - f) shërbime që lidhen me financimin, strukturën dhe shpërndarjen e kapitalit, dhe strategjinë e investimit të njësish ekonomike të audituar, përveç ofrimit të shërbimeve të dhënies të sigurish në lidhje me pasqyrat financiare, të tilla si lëshimi i letrave të sigurish në lidhje me prospektet e lëshuara nga njësia ekonomike e audituar;
 - g) promovimin, tregtimin ose nënshkrimin e kuotave/aksioneve në njësinë e audituar;
 - gj) shërbimet e burimeve njerëzore, që lidhen me:
 - i. drejtimin në pozicione që ushtrojnë të rëndësishëm në përgatitjen e të dhënave të kontabilitetit apo raportimit financiar, të cilat janë subjekt i auditimit ligjor, kur këto shërbime përfshijnë:
 - kërkimin apo përzgjedhjen e kandidatëve për këto pozicione; ose
 - kryerjen e kontrollit të referencave të kandidatëve për këto pozicione;
 - ii. strukturimin e funksioneve organizative të njësish; dhe
 - iii. kontrollin e kostove.
3. Lejohet ofrimi i shërbimeve jo auditimi, të përcaktuara në shkronjat (a)(i), (a)(iv) deri në (a)(vii) dhe (dh), të pikës (2) të këtij neni, në rast se shoqëria audituese plotëson njëherësh kërkesat e mëposhtme:
- a) këto shërbime nuk kanë efekt të drejtpërdrejtë ose kanë efekt jo material, në zëra të veçantë apo së bashku, në pasqyrat financiare të audituara;
 - b) vlera e efektit që kanë në pasqyrat financiare të audituara është dokumentuar dhe argumentuar në mënyrë të qartë në raportin shtesë drejtuar komitetit të auditimit; dhe
 - c) parimet e pavarësisë të përcaktuara në këtë ligj respektohen nga shoqëria audituese dhe audituesit ligjorë të angazhuar prej saj.
4. Një shoqëri audituese dhe një auditues ligjorë i angazhuar prej saj, që kryen auditime ligjore të NJEIP-së dhe, nëse i përkasin një rrjeti, çdo anëtar i këtij rrjeti, mund t'i ofrojë subjektit të audituar, ndërmarrjes mëmë ose atyre të kontrolluara, shërbime jo auditimi të ndryshme nga ato të ndaluara, me miratimin e komitetit të auditimit, pasi ai të ketë vlerësuar siç duhet kërcënimet ndaj pavarësisë dhe masat mbrojtëse të zbatuara, sipas nenit 10 të kësaj rregullore. Komiteti i auditimit, aty ku është e zbatueshme, nxjerr udhëzime në lidhje me shërbimet e përmendura në pikën 3 të këtij neni.
5. Kur një anëtar i një rrjeti, të cilit i përket shoqëria audituese ose audituesi ligjor, i angazhuar prej saj në auditim ligjor të një NJEIP-së, ofron ndonjë nga shërbimet jo audituese, të përmendura në pikën 2 të këtij neni, ndaj një ndërmarrjeje të themeluar në një vend të huaj,

e cila kontrollon nga NJEIP-ja, ata duhet të vlerësojnë nëse pavarësia e tyre do të rrezikohet nga ofrimi i këtyre shërbimeve nga anëtari i rrjetit.

Nëse cenohet pavarësia, shoqëria audituese dhe audituesi ligjor i angazhuar prej saj, aty ku është e mundur, duhet të zbatojnë masa mbrojtëse për të zbutur kërcënimet e shkaktuara nga ofrimi i këtyre shërbimeve në një vend të huaj. Shoqëria audituese dhe audituesi ligjor i angazhuar prej saj mund të vazhdojë të kryejë auditimin ligjor të NJEIP-së, vetëm nëse ai/ajo mund të justifikojë, sipas parashikimeve të nenit 10 të kësaj rregullore, se ofrimi i këtyre shërbimeve nuk ndikon në gjykimin e tij/saj profesional dhe në raportin e auditimit.

6. Për qëllimet e këtij neni:

a) përfshirja në vendimmarrjen e njësisë ekonomike të audituar dhe ofrimi i shërbimeve të përmendura në shkronjat “b”, “c” dhe “d”, të pikës “2” të këtij neni, do të konsiderohet se ndikon në pavarësinë e tij/saj në të gjitha rastet dhe nuk mund të zbutet me asnjë masë mbrojtëse.

b) ofrimi i shërbimeve të përmendura në pikën “2”, të këtij neni, përveç shkronjave “b”, “c” dhe “d”, të tyre do të konsiderohen se ndikojnë pavarësinë dhe për rrjedhojë kërkohet marrja e masave mbrojtëse për të zbutur kërcënimet e shkaktuara prej saj.

7. Dispozitat e këtij neni vlejnë dhe mund të zbatohen sipas rastit edhe për audituesit ligjorë apo shoqëritë e audituese që ofrojnë dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të NJEIP-së.

Neni 26

Përgatitja për auditimin ligjor dhe vlerësimi i kërcënimeve ndaj pavarësisë

1. Përpara pranimi ose vazhdimi të kryerjes së angazhimit të auditimit ligjor të një NJEIP-së, shoqëria audituese dhe audituesi ligjor i angazhuar prej saj duhet të vlerësojë dhe dokumentojë, përveç sa është parashikuar në nenin 10 të kësaj rregullore, edhe:

a) nëse ai/ajo është në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 24 dhe nenit 25, në lidhje me tarifat dhe shërbimet e ofruara ndaj njësisë ekonomike subjekt auditimi;

b) nëse janë përmbushur kushtet e nenit 42 të ligjit për auditimin, në lidhje me kohëzgjatjen e angazhimit;

c) integritetin e anëtarëve të organeve mbikëqyrëse, administrative dhe drejtuese të NJEIP.

2. Shoqëria audituese duhet:

a) t'i konfirmojë çdo vit me shkrim komitetit të auditimit se, shoqëria audituese, audituesi(t) ligjor(ë) i(të) angazhuar prej saj, dhe ortakët/aksionerët apo drejtuesit e saj që kryejnë auditimin ligjor, janë të pavarur nga subjekti i audituar;

b) të diskutojë me komitetin e auditimit kërcënimet ndaj pavarësisë dhe masat mbrojtëse të marra për të zbutur këto kërcënime.

Neni 27

Parregullsitë

1. Kur shoqëria audituese ose audituesi ligjor i angazhuar prej saj që kryen auditimin ligjor të një NJEIP-së dyshon ose ka arsye për të dyshuar se kanë ndodhur ose mund të ndodhin parregullsi, përfshirë mashtrimin në lidhje me pasqyrat financiare të njësisë ekonomike të audituar, ai/ajo duhet të informojë njësinë ekonomike të audituar që të hetojë çështjen dhe të marrë masat e duhura me qëllim korrigjimin dhe parandalimin e tyre në të ardhmen.

2. Në rast se njësi ekonomike e audituar nuk e heton çështjen, shoqëria audituese ose audituesi ligjor i angazhuar prej saj duhet të informojë sipas rastit autoritetet kompetente të caktuara me ligj për hetimin e këtyre parregullsive. Njoftimi, në mirëbesim, i këtyre

parregullsive, te këto autoritete, nuk përbën shkelje të ndonjë kufizimi kontraktual ose ligjor për dhënien e informacionit.

3. Dispozitat e këtij neni vlejnë dhe mund të zbatohen sipas rastit edhe për audituesit ligjorë apo shoqëritë e audituese që ofrojnë dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë të NJEIP-së.

Neni 28

Rishikimi i kontrollit të cilësisë së angazhimit

1. Para lëshimit të raportit të auditimit dhe raportit shtesë për komitetin e auditimit, të përcaktuara në nenin 29 dhe nenin 30, të kësaj rregulloreje, duhet të realizohet një rishikim i kontrollit të cilësisë së angazhimit për të vlerësuar nëse audituesi ligjor ose ortaku kryesor i auditimit kanë formuar në mënyrë të arsyeshme opinionin dhe konkluzionet e shprehura në draftin e këtyre raporteve.

2. Rishikimi do të kryhet nga një rishikues i kontrollit të cilësisë së angazhimit. Rishikuesi duhet të jetë një auditues ligjor, i cili nuk është i përfshirë në kryerjen e auditimit ligjor, subjekt i rishikimit.

3. Pavarësisht pikës 2 të këtij neni, kur auditimi ligjor kryhet nga një shoqëri audituese dhe të gjithë audituesit ligjorë kanë qenë të përfshirë në kryerjen e auditimit ligjor ose kur auditimi ligjor është kryer nga një auditues ligjor, i cili nuk është ortak ose punonjës i një shoqërie audituese, audituesi ligjor ose shoqëria audituese duhet të marrë masat që rishikimi të kryhet nga një tjetër auditues ligjor. Për qëllimet e këtij neni, dhënia e dokumentacionit apo e informacionit rishikuesit të pavarur nuk përbën shkelje të dispozitave për ruajtjen e konfidencialitetit dhe të sekretit profesional. Dokumentacioni apo informacioni që i ofrohet rishikuesit për qëllimet e këtij neni do t'i nënshtrohet sekretit profesional.

4. Gjatë kryerjes së rishikimit, rishikuesi duhet të paktën të dokumentojë të dhënat për sa më poshtë:

a) informacionin e siguruar, verbalisht dhe me shkrim, nga audituesi ligjor ose ortaku kryesor i auditimit në mbështetje të gjykimeve të rëndësishme, gjetjet kryesore nga kryerja e procedurave të auditimit, si dhe konkluzionet e nxjerra nga këto gjetje, pavarësisht nëse kërkohet apo jo nga rishikuesi;

b) opinionin e audituesit ligjor ose të ortakut kryesor të auditimit, ashtu siç shprehen në draftin e raporteve të përcaktuara në nenin 29 dhe nenin 30 të kësaj rregullore.

5. Rishikimi duhet të vlerësojë së paku elementet e mëposhtme:

a) pavarësinë e audituesit ligjor ose shoqërisë audituese nga njësia ekonomike e audituar;

b) rreziqet e rëndësishme që lidhen me auditimin ligjor dhe që audituesi ligjor ose ortaku kryesor i auditimit ka identifikuar gjatë kryerjes së auditimit dhe masat që ai ka marrë për t'i adresuar në mënyrë të përshtatshme këto rreziqe;

c) gjykimin profesional të audituesit ligjor ose të ortakut kryesor të auditimit, veçanërisht në lidhje me nivelin e materialitetit dhe rreziqet e rëndësishme të përcaktuara në shkronjën “b” të kësaj pike;

ç) çdo kërkesë për këshillim drejtuar ekspertëve të jashtëm dhe zbatimin e këtyre këshillave;

d) natyrën dhe përhapjen e anomalive, të korrigjuara ose jo, të identifikuara në pasqyrat financiare gjatë kryerjes së auditimit;

dh) çështjet e diskutuara me komitetin e auditimit dhe organet drejtuese dhe/ose mbikëqyrëse të njësisë ekonomike të audituar;

e) çështjet e diskutuara me autoritetet kompetente dhe, sipas rastit, me palë të treta;

ë) nëse dokumentacioni dhe informacionet e dosjes së auditimit, të përzgjedhura nga rishikuesi, mbështesin opinionin e audituesit ligjor ose të ortakut kryesor të auditimit të shprehur në draftin e raporteve të përcaktuara në nenin 29 dhe nenin 30 të kësaj rregulloreje.

6. Rishikuesi diskuton rezultatet e rishikimit me audituesin ligjor ose ortakun kryesor të auditimit. Shoqëria audituese vendos procedura për përcaktimin e mënyrës në të cilën do të zgjidhet çdo mosmarrëveshje ndërmjet ortakut kryesor të auditimit dhe rishikuesit.

7. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese dhe rishikuesi duhet të dokumentojnë rezultatet e rishikimit së bashku me gjykimin profesional në bazë të këtyre rezultateve.

Neni 29

Raporti i auditimit

1. Audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese paraqet konkluzionet e auditimit ligjor të njësisë ekonomike me interes publik në një raport auditimi.

2. Raporti i auditimit përgatitet në përputhje me nenin 37, të ligjit për auditimin dhe duhet të paktën:

a) të përmbajë nga kush ose nga cili organ u caktua audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese;

b) të përmbajë datën e emërimit dhe periudhën e angazhimit total të pandërprerë, duke përfshirë rinovimet dhe riemërimet e mëparshme të audituesve ligjorë ose shoqërive audituese;

c) të sigurojë, në mbështetje të opinionit të auditimit, sa vijon:

i. një përshkrim të rreziqeve më të konsiderueshme të vlerësuara të anomalive materiale, duke përfshirë rreziqet e vlerësuara të anomalive materiale për shkak të mashtrimit;

ii. një përmbledhje të reagimit së audituesit ndaj këtyre rreziqeve; dhe

iii. kur është e përshtatshme, vëzhgimet kryesore të identifikuar në lidhje me ato rreziqe.

Kur është e përshtatshme për informacionin e mësipërm të dhënë në raportin e auditimit në lidhje me çdo rrezik të konsiderueshëm të vlerësuar të anomalive materiale, raporti i auditimit duhet të përmbajë një referencë të qartë për informacionet përkatëse në pasqyrat financiare;

ç) të shpjegojë deri në çfarë mase është konsideruar që auditimi ligjor mund të zbulojë parregullsitë, duke përfshirë mashtrimin;

d) të konfirmojë që opinionin e auditimit është në përputhje me raportin shtesë për komitetin e auditimit të përmendur në nenin 30 të kësaj rregulloreje;

dh) të deklarojë se nuk janë dhënë shërbimet e ndaluara joaudituese të përmendura në pikën 1 të nenit 25 të kësaj rregullore dhe se audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese kanë mbetur të pavarura nga njësia ekonomike e audituar në kryerjen e auditimit;

e) të shpalosë informacionin për çdo shërbim, përveç shërbimit të auditimit ligjor, të cilat i janë dhënë njësive ekonomike të audituar dhe ndërmarrjeve të saj të kontrolluara nga audituesi ligjor ose shoqëria audituese, dhe që nuk është shpalosur në raportin e drejtimit ose në pasqyrat financiare.

3. Përveç siç kërkohet nga shkronja “e”, e pikës 2 të këtij neni, raporti i auditimit nuk duhet të përmbajë asnjë ndër-referim në raportin shtesë për komitetin e auditimit të përmendur në nenin 30 të kësaj rregulloreje. Raporti i auditimit duhet të jetë në gjuhë të kuptueshme dhe të qartë.

4. Audituesi ligjor ose shoqëria audituese nuk duhet të përdorin emrin e ndonjë autoriteti kompetent në një mënyrë që do të tregonte ose sugjeronte vërtetimin ose miratimin nga ai autoritet të raportit të auditimit.

Neni 30

Raporti shtesë për komitetin e auditimit

1. Audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese që kryejnë auditime ligjore të njësive ekonomike me interes publik duhet të dorëzojnë një raport shtesë komitetit të auditimit të

njesisë ekonomike të audituar, jo më vonë se data e dorëzimit të raportit të auditimit të përmendur në nenin 29 të kësaj rregulloreje.

Nëse njësia ekonomike e audituar nuk ka një komitet auditimi, raporti shtesë i dorëzohet organit që kryen funksione të barasvlershme brenda njesisë ekonomike të audituar.

2. Raporti shtesë për komitetin e auditimit bëhet me shkrim. Ai shpjegon rezultatet e auditimit ligjor të kryer dhe të paktën:

a) përfshin deklaratën e pavarësisë të përmendur në pikën 2 të nenit 26 të kësaj rregullore dhe në shkronjën “a” të pikës 1 të nenit 47 të ligjit për auditimin;

b) kur auditimi ligjor është kryer nga një shoqëri audituese, raporti duhet të identifikojë çdo partner kryesor auditimi të përfshirë në auditim;

c) Në rastet kur audituesi ligjor ose shoqëria audituese kanë deleguar kryerjen e disa aktiviteteve tek një auditues ligjor ose shoqëri audituese tjetër që nuk është anëtare e të njëjtit rrjet, ose kur është përdorur puna e ekspertëve të jashtëm, ky fakt duhet të pasqyrohet në raport. Në raport duhet të konfirmohet gjithashtu se audituesi ligjor ose shoqëria audituese kanë marrë një konfirmim nga audituesi ose shoqëria audituese dhe/ose eksperti i jashtëm i angazhuar, lidhur me pavarësinë e tyre;

ç) përshkruan natyrën, shpeshtësinë dhe shtrirjen e komunikimit me komitetin e auditimit ose organin që kryen funksione të barasvlershme brenda njesisë ekonomike të audituar, organit drejtues dhe organit administrativ ose mbikëqyrës të njesisë ekonomike të audituar, duke përfshirë datat e takimeve me ato organe;

d) përfshin një përshkrim të objektit dhe kohës së auditimit;

dh) kur janë emëruar më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese, përshkruan shpërndarjen e detyrave ndërmjet audituesve ligjorë dhe/ose shoqërive audituese;

e) përshkruan metodologjinë e përdorur, duke përfshirë cilat kategori të bilancit janë verifikuar drejtpërdrejt dhe cilat kategori janë verifikuar bazuar në testimin e sistemit dhe të pajtueshmërisë, duke përfshirë një shpjegim të çdo ndryshimi thelbësor në vlerësimin e sistemit dhe zbatimin e testimit kur krahasohet me vitin e kaluar, edhe nëse auditimi ligjor i vitit të kaluar është kryer nga auditues ligjorë ose shoqëri audituese të tjerë;

ë) jep informacion për nivelin sasior të materialitetit të përdorur për kryerjen e auditimit ligjor për pasqyrat financiare në tërësi dhe kur është e zbatueshme për nivelin ose nivelet e materialitetit për klasa të veçanta transaksionesh, bilancet e llogarisë ose deklaratat, dhe jep informacion për faktorët cilësorë që janë marrë parasysh për vendosjen e nivelit të materialitetit;

f) raporton dhe shpjegon gjykimet rreth ngjarjeve ose kushteve të identifikuara gjatë auditimit, të cilat mund të hedhin dyshime të konsiderueshme mbi aftësinë e njesisë ekonomike për të vazhduar si vijimësi dhe nëse ato përbëjnë një pasiguri materiale, dhe siguron një përmbledhje të të gjitha garancive, letrave të sigurisë, ndërhyrjeve ose mbështetjeve nga institucionet publike apo ndihmat shtetërore dhe masave të tjera mbështetëse që janë marrë parasysh gjatë vlerësimit të vijimësisë;

g) raporton për çdo mangësi të konsiderueshme në sistemin të kontrollit të brendshëm financiar të njesisë ekonomike të audituar ose, në rastin e pasqyrave financiare të konsoliduara, të ndërmarrjes mëmë dhe/ose në sistemin e kontabilitetit. Për çdo mangësi të tillë të konsiderueshme, në raportin shtesë duhet të tregohet nëse mangësia në fjalë është zgjidhur apo jo nga niveli drejtues;

gj) raporton çdo çështje të rëndësishme që përfshin mospërputhje aktuale ose të dyshuar me ligjet dhe rregulloret ose statutet që janë identifikuar gjatë auditimit, për aq sa ato konsiderohen të rëndësishme për t'i mundësuar komitetit të auditimit të përmbushë detyrat e tij;

h) raporton dhe vlerëson metodat e vlerësimit të përdorura për zërat e ndryshëm në pasqyrat financiare vjetore ose të konsoliduara, duke përfshirë çdo ndikim të ndryshimeve të këtyre metodave;

i) në rastin e një auditimi ligjor të pasqyrave financiare të konsoliduara, shpjegon objektin e konsolidimit dhe kriteret e përjashtimit të përdorura nga njësia e audituar për njësitë ekonomike jo të konsoliduara, nëse ka ndonjë, dhe nëse këto kritere të përdorura janë në përputhje me kornizën e raportimit financiar;

j) aty ku është e zbatueshme, identifikon çdo punë auditimi të kryer nga audituesi(it), audituesi(it) ligjor i vendit të huaj, njësia(të) ekonomike audituese ose shoqëria(të) audituese e vendit të huaj në lidhje me një auditim ligjor të pasqyrave financiare të konsoliduara përveç nga anëtarët e të njëjtit rrjet të cilit i përket audituesi i pasqyrave financiare të konsoliduara;

k) tregon nëse të gjitha shpjegimet dhe dokumentet e kërkuara janë dhënë nga njësia ekonomike e audituar;

l) raporton:

i. çdo vështirësi të konsiderueshme që haset gjatë auditimit ligjor;

ii. çdo çështje të konsiderueshme që lind nga auditimi ligjor që është diskutuar ose ka qenë objekt korrespondence me nivelin drejtues; dhe

iii. çdo çështje tjetër që lind nga auditimi ligjor që sipas gjykimit profesional të audituesit, është i rëndësishëm për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar.

Me kërkesë të një audituesi ligjor, një shoqërie audituese ose komiteti auditimi, audituesi(it) ligjor ose shoqëria(të) audituese diskuton çështjet kryesore që dalin nga auditimi ligjor, të përmendura në raportin shtesë për komitetin e auditimit, dhe veçanërisht në shkronjën “j” të pikës 2 të këtij neni, me komitetin e auditimit, organin administrativ ose, aty ku është e zbatueshme, organin mbikëqyrës të njësisë ekonomike të audituar.

3. Kur më shumë se një auditues ligjor ose shoqëri audituese janë angazhuar njëkohësisht, dhe ndërmjet tyre ka lindur ndonjë mosmarrëveshje për procedurat e auditimit, rregullat e kontabilitetit ose ndonjë çështje tjetër në lidhje me kryerjen e auditimit ligjor, arsyet për një mosmarrëveshje të tillë shpjegohen në raportin shtesë për komitetin e auditimit.

4. Raporti shtesë për komitetin e auditimit duhet të nënshkruhet dhe të ketë datë. Kur një shoqëri audituese kryen auditimin ligjor, raporti shtesë për komitetin e auditimit duhet të nënshkruhet nga audituesit ligjorë që kryejnë auditimin ligjor në emër të shoqërisë audituese.

5. Me kërkesë të BMP-së, audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese do t’u vënë në dispozicion pa vonesë raportin shtesë për komitetin e auditimit.

Neni 31

Raportimi tek mbikëqyrësit e NJEIP-së

1. Pa cenuar kuadrin ligjor dhe rregullator të zbatueshëm, shoqëria audituese që kryen auditimin ligjor të një NJEIP-së ka për detyrë t’u raportojë menjëherë, autoriteteve kompetente që mbikëqyrin atë NJEIP dhe BMP, çdo informacion në lidhje me atë NJEIP, për të cilin ka marrë dijeni gjatë kryerjes së atij auditimi ligjor dhe që mund të sjellë:

a) shkelje të konsiderueshme të ligjeve, rregulloreve ose dispozitave administrative të cilat përcaktojnë kushtet që rregullojnë autorizimin ose që rregullojnë në mënyrë specifike kryerjen e objektit të aktivitetit të njësisë ekonomike me interes publik në fjalë;

b) një kërcënim serioz ose dyshim në lidhje me funksionimin e vazhdueshëm të NJEIP-së;

c) një refuzim për të dhënë një opinion auditimi mbi pasqyrat financiare ose dhënien e një opinionit kundër ose të kualifikuar.

Shoqëritë audituese kanë gjithashtu për detyrë të raportojnë çdo informacion të përmendur në shkronjat “a”, “b”, ose “c”, për të cilin ato marrin dijeni gjatë kryerjes së auditimit ligjor të një njësie ekonomike që ka lidhje të ngushta me NJEIP-në për të cilën po kryejnë auditimin ligjor. Për qëllimet e këtij neni “lidhje të ngushta” do të nënkuptojë një situatë në të cilën dy ose më shumë individë ose persona juridikë janë të lidhur në një nga mënyrat e mëposhtme: a) pjesëmarrja në formën e pronësisë, drejtpërdrejt ose me anë të kontrollit, të 20% ose më shumë

të të drejtës së votimit ose pjesëmarrjes në kapitalin e një njësie ekonomike; b) kontrolli; c) një lidhje e përhershme e të dyjave ose të gjithëve me të njëjtin person të tretë nëpërmjet një marrëdhënie kontrolli;

2. Dhënia në mirëbesim e çdo informacioni të përmendur në pikën 1, nga shoqëria audituese tek autoriteti kompetent mbikëqyrës i NJEIP-së, nuk do të përbëjë shkelje të ndonjë kufizimi kontraktual ose ligjor për dhënien e informacionit.

3. Shoqëritë audituese ose audituesit ligjorë që kryejnë auditimin ligjor të njësive ekonomike të përcaktuara në shkronjat “b” dhe “c”, pika 23, e nenit 2, të ligjit të auditimit, do të komunikojnë zyrtarisht me autoritetet mbikëqyrëse përkatëse. Përgjegjësia për përmbushjen e këtij detyrimi është tek palët e përfshira.

4. BMP-ja dhe autoritetet mbikëqyrëse të NJEIP-së të cituara në pikën 3 të këtij neni, do të organizojnë të paktën një herë në vit, një takim me shoqëritë audituese ose audituesit ligjorë, që kryejnë auditimin ligjor të këtyre NJEIP-së, për të informuar autoritetet mbikëqyrëse për zhvillimet sektoriale ose të rëndësishme në ato NJEIP.

KREU VI MBIKËQYRJA E AUDITUESVE LIGJORË DHE SHOQËRIVE AUDITUESE

Neni 32 **Kompetencat e BMP-së**

1. Pa cenuar zbatimin e nenit 38 dhe 39 të ligjit për auditimin, në kryerjen e detyrave dhe funksioneve të veta, BMP-ja nuk mund të ndërhyjë në përmbajtjen e raporteve të auditimit.

2. BMP-ja ka të gjitha kompetencat mbikëqyrëse dhe investiguese që janë të nevojshme për kontrollin e ushtrimit të funksioneve sipas kërkesave të kuadrit ligjor në fuqi, ku përfshihen, të paktën, kompetenca për:

a) aksesin në të dhënat, informacionin dhe dokumentacionin, që lidhen me auditimin ligjor dhe, ku është e zbatueshme me dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, ose dokumente të tjera të mbajtura nga audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese në çdo formë të mundshme për ushtrimin e kompetencave dhe funksioneve të veta mbikëqyrëse, si edhe të marrë apo t’i dërgohet kopja përkatëse;

b) të marrë informacion në lidhje me auditimin ligjor nga çdo person;

c) kryerjen e kontrolleve në vend pranë audituesve ligjorë ose shoqërive audituese;

ç) të referuar çështje për ndjekje penale;

d) të kërkuar nga ekspertët kryerjen e verifikimeve ose investigimeve të specializuara;

dh) marrjen e masave disiplinore të përmendura në nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregullores për procedurat e investigimit dhe marrjes së masave disiplinore.

3. BMP-ja ushtron kompetencat e përcaktuara në këtë nen vetëm ndaj subjekteve të mëposhtme:

a) shoqëritë audituese dhe audituesit ligjorë të angazhuar prej tyre që kryejnë auditimin ligjor të NJEIP-së dhe;

b) individët e përfshirë në aktivitetet e shoqërive audituese dhe audituesve ligjorë që kryejnë auditimin ligjor të NJEIP-së dhe jo-NJEIP-së;

c) NJEIP e audituara, filialet/degët e tyre, dhe palët e treta të lidhura me to;

ç) palët e treta, të cilat janë kontraktuar për kryerjen funksioneve apo aktiviteteve të caktuara, nga shoqëritë audituese që kryejnë auditimin ligjor të NJEIP-së; dhe

d) persona të lidhur në një mënyrë tjetër me shoqëritë audituese dhe audituesit ligjorë të angazhuar prej tyre që kryejnë auditimin ligjor të NJEIP-së.

4. BMP-ja ushtron kompetencat mbikëqyrëse dhe investiguese në cilëndo nga format e mëposhtme:

- a) drejtpërdrejtë;
 - b) në bashkëpunim me autoritete të tjera;
 - c) me anë të një kërkesë drejtuar autoriteteve gjyqësore kompetente.
- Këto kompetenca do të ushtrohen në përputhje të plotë me legjislacionin në fuqi.

Neni 33

Kompetencat e BMP-së, në lidhje me bashkëpunimin me autoritetet mbikëqyrëse të vendeve të huaja

1. Me kërkesë të autoriteteve kompetente të një vendi të huaj, BMP-ja mund të vërë në dispozicion dokumentacionin e auditimit të audituesve ligjorë dhe shoqërive audituese, bazuar në parimin e reciprocitetit, nëse:

- a) ky dokumentacion ka lidhje me auditimin e shoqërive që kanë emetuar letra me vlerë në një shtet të huaj ose që janë pjesë e një grupi që harton pasqyra financiare të detyrueshme të konsoliduara në një shtet të huaj;
- b) autoritetet kompetente të shtetit të huaj në fjalë plotësojnë kërkesat e përputhshmërisë të përcaktuara nga kuadri ligjor vendas;
- c) BMP-ja ka lidhur marrëveshje me autoritetet kompetente të vendit të huaj bazuar në parimin e reciprocitetit;

ç) transferimi i të dhënave personale në një vend të huaj bëhet në përputhje me përcaktimet e kuadrit ligjor dhe akteve nënligjore për mbrojtjen e të dhënave personale në Shqipëri.

2. Marrëveshja e parashikuar në shkronjën “c”, të pikës 1 të këtij neni duhet të përfshijë:

- a) detyrimin për të shpjeguar qëllimin e kërkesës në lidhje me dokumentacionin e auditimit;
- b) detyrimin për të mbrojtur të dhënat konfidenciale për personat që janë ose kanë qenë të punësuar pranë autoriteteve kompetente të shtetit të huaj;
- c) kërkesën që autoritetet kompetente të shtetit të huaj të përdorin dokumentacionin e auditimit vetëm për qëllime të kryerjes së mbikëqyrjes publike, sigurimit të cilësisë dhe investimeve të krahueshme me kompetencat e BMP-së;

3. BMP-ja ka të drejtë të refuzojë kërkesat e autoriteteve kompetente të vendeve të huaja lidhur me dokumentacionin e auditimit në rastet kur:

- a) dhënia e këtyre shkresave ose dokumenteve të punës mund të cenojë sovranitetin, sigurinë ose rendin publik të Republikës së Shqipërisë;
- b) në Republikën e Shqipërisë ka nisur procedimi gjyqësor për të njëjtat vepra dhe ndaj të njëjtëve persona.

Neni 34

Sistemet e dhënies së sigurisë për cilësi

1. Sistemi për sigurimin e cilësisë është i detyrueshëm për të gjithë audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit. Sistemi i sigurimit të cilësisë përfshin:

- a) sigurimin e cilësisë, që organizohet brenda audituesit ligjor ose shoqërisë audituese dhe është objekt i mbikëqyrjes publike;
- b) sigurimin e cilësisë, që organizohet nga BMP-ja. BMP-ja mund të delegojë tek organizata profesionale e audituesve ligjorë kryerjen e kontrollit për sigurimin e cilësisë të njësisve ekonomike, që nuk janë me interes publik. Kur BMP-ja i delegon organizatës këtë detyrë, e mbikëqyr këtë proces dhe mund të rimarrë kompetencat e deleguara, kur e vlerëson të nevojshme, rast pas rasti.

2. Sistemi i sigurimit të cilësisë, që organizohet nga BMP-ja, duhet të përmbushë kriteret e mëposhtme:

a) sistemi për sigurimin e cilësisë duhet të organizohet në mënyrë që të jetë i pavarur nga audituesit ligjorë dhe nga shoqëritë audituese;

b) financimi për sistemin e sigurimit të cilësisë duhet të jetë i sigurt dhe i lirë nga çdo ndikim i mundshëm dhe i papërshtatshëm nga audituesit ligjorë ose shoqëritë audituese;

c) sistemi për sigurimin e cilësisë duhet të mbështetet në burime dhe në kapacitete të mjaftueshme;

ç) individët që kryejnë kontrollin e sigurimit të cilësisë duhet të kenë arsimin përkatës profesional dhe përvojën e duhur në auditimin ligjor, raportimin financiar dhe, ku është e zbatueshme, në dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë apo shërbime të lidhura me të, të kombinuar me trajnime të posaçme për rishikimin e cilësisë në lidhje me auditimin ligjor.

3. Sistemi i dhënies së sigurisë për cilësinë, që kryhet nga organizata profesionale e audituesve ligjorë, nëpërmjet delegimit, organizohet në mënyrë që të jetë i pavarur nga audituesit ligjorë apo shoqëritë e auditimit, të cilat kontrollohen.

4. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit, që kryejnë auditime ligjore të njësive ekonomike me interes publik, si dhe të njësive ekonomike që nuk janë me interes publik, janë objekt i kontrollit të cilësisë nga Bordi i Mbikëqyrjes Publike apo nga organizata profesionale e audituesve ligjorë në rastet kur kryerja e kontrollit të cilësisë i delegohet kësaj të fundit.

Neni 35

Kontrolli për sigurimin e cilësisë

1. Për qëllime të këtij neni:

a) “kontroll” do të thotë kontrole të sigurimit të cilësisë së audituesve ligjorë dhe shoqërive audituese, të cilat drejtohen nga një inspektor;

b) “inspektor” nënkupton një kontrollues që plotëson kërkesat e përcaktuara në pikën 5 të këtij neni dhe që është i punësuar ose i kontraktuar në formë të tjera nga BMP-ja;

c) “ekspert” do të thotë një individ i cili ka ekspertizë specifike në tregjet financiare, raportimin financiar, auditimin ose fusha të tjera të rëndësishme për kontrollin, duke përfshirë audituesit ligjorë.

2. BMP-ja ngrë një sistem efektiv të kontrollit të sigurimit të cilësisë së auditimit ligjor dhe cakton burimet e nevojshme për sistemin e sigurimit të cilësisë.

3. BMP-ja do të kryejë kontrole të sigurimit të cilësisë të shoqërive audituese që kryejnë auditime ligjore mbi bazën e një analize të rrezikut dhe:

a) në rastin e shoqërive audituese që kryejnë auditime ligjore të NJEIP-së të paktën çdo tre vjet; dhe,

b) në raste të tjera nga ato të përmendura në shkronjën “a” të kësaj pike, dhe, ku është e zbatueshme për dhënien e sigurisë të raportimit të qëndrueshmërisë, të paktën një herë në gjashtë vjet.

4. BMP-ja organizon sistemin e sigurimit të cilësisë në mënyrë të pavarur nga audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese të kontrolluar. BMP-ja do të sigurojë që janë vendosur politikat dhe procedurat e duhura në lidhje me pavarësinë dhe objektivitetin e inspektorëve dhe ekspertëve të angazhuar në kontrollin e sigurimit të cilësisë.

5. Inspektorët e angazhuar nga BMP-ja duhet të përmbushin kriteret e mëposhtme:

a) të kenë përfunduar studimet universitare të ciklit të dytë ose të zotërojnë diplomë universitare të ekuivalentuar me këtë nivel në profilet auditim, kontabilitet ose financë, si dhe të kenë jo më pak se 7 (shtatë) vjet përvojë pune në fushën e auditimit ligjor e të raportimit financiar dhe në raportimin e qëndrueshmërisë, si dhe dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë apo shërbime të tjera të lidhura të qëndrueshmërisë, kombinuar me trajnime specifike për dhënien e sigurisë së cilësisë, kur kjo e fundit është e zbatueshme;

b) të mos jetë auditues ligjor praktikues ose i punësuar ose i lidhur në formë tjetër me një auditues ligjor ose shoqëri audituese;

c) nuk do të kryejë kontroll për sigurimin e cilësisë, tek një auditues ligjor ose shoqëri audituese, derisa të kenë kaluar të paktën 3 (tre) vjet që kur ai individ ka përfunduar marrëdhënien si ortak ose punonjës i atij audituesi ligjor ose shoqërie audituese ose çdo formë tjetër lidhjeje me atë auditues ligjor ose shoqëri audituese;

ç) të deklarojnë se nuk ka konflikt interesi ndërmjet tyre dhe audituesit ligjor dhe shoqërisë audituese që do të kontrollohet.

Përveç të shkronjës “b”, të pikës 1, BMP-ja mund të kontrakttojë ekspertë për kryerjen e kontrolleve specifike kur numri i inspektorëve brenda autoritetit është i pamjaftueshëm. BMP-ja mund të asistohet gjithashtu nga ekspertë kur kjo është thelbësore për kryerjen e duhur të një kontrolli. Në raste të tilla, BMP-ja dhe ekspertët do të respektojnë kërkesat e kësaj pike. Ekspertët nuk duhet të përfshihen në qeverisjen e, ose të punësohen ose të kontraktohen ndryshe nga shoqatat dhe organizatat profesionale të kontabilitetit dhe auditimit, por mund të jenë anëtarë të këtyre shoqatave apo organizatave.

6. Objekti i kontrolleve duhet të mbulojë të paktën:

a) një vlerësim të sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë në zbatim nga shoqëria audituese ose audituesi ligjor;

b) një testim të përshtatshëm për pajtueshmërinë e procedurave dhe kontrollin e dosjeve të angazhimit të auditimit, për të verifikuar efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë;

c) në kuadrin e gjetjeve të kontrollit sipas shkronjave “a” dhe “b” të kësaj pike, një vlerësim të përmbajtjes së raportit vjetor më të fundit të transparencës të publikuar nga një shoqëri audituese ose audituesi ligjor.

7. Kontrolli duhet të mbulojë të paktën politikat dhe procedurat e mëposhtme të kontrollit të brendshëm të cilësisë së shoqërisë audituese ose të audituesit ligjor për:

a) pajtueshmërinë e shoqërisë audituese ose audituesit ligjor me standardet ndërkombëtare të zbatueshme të auditimit dhe të menaxhimit të cilësisë, si dhe kërkesat mbi etikën dhe pavarësinë, dhe, kur është e zbatueshme, me standardet e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, sipas përcaktimeve të ligjit për auditimin dhe kësaj rregullore;

b) sasinë dhe cilësinë e burimeve të përdorura, duke përfshirë pajtueshmërinë me kërkesat e edukimit të vazhdueshëm profesional;

c) pajtueshmërinë me kërkesat e përcaktuara në nenin 36 të ligjit për auditimin, nenin 14 dhe nenin 24 të kësaj rregulloreje për tarifat e zbatuara të auditimit dhe, ku është e zbatueshme, tarifat për dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë.

Për qëllime të kontrollit të pajtueshmërisë, dosjet e angazhimit të auditimit do të zgjidhen në bazë të një analize të rrezikut të dështimit për të kryer një auditim ligjor në mënyrë të përshtatshme.

BMP-ja, gjithashtu, do të kontrollojë periodikisht metodologjitë e auditimit, të përdorura nga shoqëritë audituese për të kryer auditimet ligjore.

8. BMP-ja vendos një afat kohor për zbatimin e rekomandimeve në raportin përfundimtar të kontrollit të sigurimit të cilësisë. Kjo periudhë nuk duhet të kalojë 12 muaj në rastin e rekomandimeve për sistemin e kontrollit të brendshëm të cilësisë të shoqërisë audituese.

9. Nëse rekomandimet dhe afatet e caktuara e parashikuara në pikën 8 të këtij neni, nuk ndiqen për zbatim, audituesi ligjor ose shoqëria audituese do të jetë subjekt i masave disiplinore të përcaktuara në nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregulloren për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

10. Afati i përfundimit të procedurave të kontrollit të cilësisë është deri në 6 muaj nga data e njoftimit për fillimin e procedurave të kontrollit.

11. Afati, sipas pikës 10 të këtij neni, mund të zgjatet me vendim të BMP-së jo më shumë se 6 muaj në rast se kërkohen procedura të mëtejshme, që kanë të bëjnë me prova, të dhëna shtesë dhe ekspertizë të specializuar për shqyrtimin e rastit.

12. BMP-ja do të kryejë kontrole të sigurimit të cilësisë të audituesve ligjorë, që kryejnë auditime ligjore mbi bazën e një analize të riskut dhe:

a) në rastin e audituesve ligjorë, që kryejnë auditime ligjore të njësive ekonomike me interes publik të paktën një herë në 3 (tre) vjet; dhe

b) në raste të tjera nga ato të përmendura në shkronjën “a” të kësaj pike, dhe, ku është e zbatueshme për dhënien e sigurisë të raportimit të qëndrueshmërisë, të paktën një herë në gjashtë vjet.

13. BMP-ja duhet të jetë transparent dhe të publikojë të paktën:

a) raporte vjetore të aktiviteteve të kryera në zbatim të kësaj rregulloreje;

b) programet vjetore të punës të realizuara në lidhje me detyrat e realizuara në zbatim të kësaj rregulloreje;

c) rezultatet e përgjithshme të sistemit të sigurimit të cilësisë në baza vjetore, ku përfshihet informacioni mbi rekomandimet e nxjerra, ndjekjen e rekomandimeve dhe llojin e masave të marra nga BMP-ja. Ai do të përfshijë gjithashtu informacion sasior dhe informacione të tjera kyçe të performancës mbi burimet financiare dhe personelin, si dhe efikasitetin dhe efektivitetin e sistemit të sigurimit të cilësisë;

ç) informacionin e përmbledhur mbi gjetjet dhe përfundimet e kontroleve të përmendura në pikën 3 të nenit 40 të kësaj rregulloreje.

Neni 36

Mënyrat e realizimit të kontrollit të cilësisë

1. BMP-ja kryen kontrollin e sigurimit të cilësisë nëpërmjet mënyrave të mëposhtme:

a) Kontroll me vizitë në vendin ku ushtron aktivitetin audituesi ligjor ose shoqëria audituese;

b) Kontroll në distancë nga zyra e BMP-së;

c) Kontroll i kombinuar me vizitë në vendin ku ushtron aktivitetin audituesi ligjor ose shoqëria audituese dhe në distancë nga zyrat e BMP-së.

2. Kontrolli i sigurimit të cilësisë mund të jetë:

a) Kontroll i plotë i sigurimit të cilësisë;

b) Kontroll tematik i sigurimit të cilësisë të audituesit ligjor ose shoqërisë audituese.

Neni 37

Dorëzimi vjetor i informacionit

1. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese të regjistruara në regjistrin publik ose që kanë qenë të regjistruara në regjistrin publik përgjatë periudhës së raportimit, duhet të dorëzojnë pranë BMP-së brenda datës 30 janar të çdo viti pasardhës, Raportimin e Angazhimeve me informacionin në lidhje me shërbimet e kryera në periudhën e raportimit, si më poshtë:

a) të gjitha angazhimet e auditimit ligjor;

b) të gjitha angazhimet e tjera të dhënies së sigurisë, shërbimet e kontabilitetit shërbimet e rishikimit dhe shërbimet e tjera profesionale;

c) honorarët e faturuar për shërbimet e përcaktuara në shkronjën “a” dhe “b” më sipër.

ç) të ardhurat nga shërbimet jo auditimi të ndryshme nga ato të përmendura në pikën 2, të nenit 25 të kësaj rregulloreje, të cilat kërkohen nga legjislacioni në fuqi; dhe

d) të ardhurat nga shërbimet jo auditimi të ndryshme nga ato të përmendura në pikën 2, të nenit 25 të kësaj rregulloreje, të cilat nuk kërkohen nga legjislacioni në fuqi.

2. Formati i Raportimit të Angazhimeve do të përmbajë të gjitha të dhënat, që kërkohen nga BMP-ja, për mënyrën sesi audituesit ligjorë dhe shoqëritë audituese i përmbushin detyrimet e tyre, gjatë auditimit ligjor dhe dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, në kuadër të kontrollit të sigurimit të cilësisë.

3. Në rast se audituesi ligjor ose shoqëria audituese refuzon, ndërpret, pengon, nuk bashkëpunon dhe/ose nuk siguron informacion për mënyrën sesi i përmbushin detyrimet e tyre gjatë auditimit ligjor dhe raportimin e qëndrueshmërisë do të jenë subjekt i masave disiplinore të përcaktuara në nenin 55 të ligjit për auditimin dhe në rregulloren për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

Neni 38

Procesi i përzgjedhjes

1. Audituesit ligjorë dhe shoqëritë e auditimit, të angazhuar në auditimin e njësive ekonomike me interes publik dhe të njësive të tjera jo me interes publik, renditen sipas nivelit të riskut, të përcaktuar mbi bazën e analizës së vlerësimit të riskut.

2. Vlerësimi i nivelit të riskut është i kategorizuar në tre nivele, i ulët, i mesëm, i lartë për faktorët e riskut si më poshtë:

a) Faktorët e vlerësimit të riskut të angazhimit të auditimit:

i. Industria: banka, institucione jo banka të licencuara nga Banka Shqipërisë, shoqëri Financiare të licencuara nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, shoqëri prodhimi, tregtimi, shërbimi, të tjera;

ii. Klasifikimi i njësive ekonomike me interes publik, sipas pikës 23, të nenit 2, të ligjit për auditimin dhe vendimit të Këshillit të Ministrave për përcaktimin e shoqërive të tjera shtetërore ose private, të rëndësishme për interesin e publikut, për shkak të natyrës së biznesit, madhësisë ose numrit të punëmarrësve të tyre;

iii. Forma juridike e njësive ekonomike;

iv. Lloji i opinionit: opinion pa rezervë, opinion me rezervë, një opinion kundër ose një refuzim për të dhënë opinion;

v. Çështje të identifikuara nga kontrollet e mëparshme të sigurimit të cilësisë lidhur me auditimin ligjor dhe raportimin financiar dhe, ku është e zbatueshme dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë dhe raportin e qëndrueshmërisë;

vi. Shkelje ose sjellje të papajtueshme të identifikuara nga procesi i investigimit;

vii. Informacione të siguruara nga burime të tjera të hapura;

b) Faktorët e vlerësimit të riskut për audituesit ligjorë dhe shoqëritë e audituese:

i. Treguesit e kapaciteteve, burimeve dhe angazhimeve të audituesit ligjor ose shoqërisë audituese: Pjesë e një rrjeti, numri i audituesve ligjorë të regjistruar dhe, ku është zbatueshme numri i audituesve ligjorë të regjistruar për dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, numri i personelit të angazhuar në auditimin ligjor dhe, ku është e zbatueshme në dhënien e sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, numri i angazhimeve të auditimit të njësive ekonomike me interes publik, numri i orëve të auditimit të njësive ekonomike me interes publik, tarifa mesatare e auditimit të njësive ekonomike me interes publik, numri i angazhimeve të auditimit të njësive ekonomike jo me interes publik, numri i orëve të auditimit të njësive ekonomike jo me interes publik, tarifa mesatare e auditimit të njësive ekonomike jo me interes publik;

ii. Organizimi dhe funksionimi i sistemit për sigurimin e cilësisë së audituesit ligjor dhe shoqërisë audituese: vlerësimet e mëparshme nga kontrolli i sigurimit të cilësisë, pajtueshmëria me kërkesat e standardeve të menaxhimit të cilësisë.

Neni 39

Kryerja e kontrollit të sigurimit të cilësisë

1. Njoftimi për kontrollin e sigurimit të cilësisë bëhet në formë shkresore, ku përfshihet, por pa u kufizuar në, objektin dhe programin e kontrollit, periudhën që mbulon kontrolli, listën e dokumenteve dhe afatin për dorëzimin e tyre, për të mundësuar përgatitjen e inspektorëve për kryerjen e kontrollit. Komunikimi përgjatë kontrollit realizohet në formë shkresore dhe/ose elektronike në adresat e zyrës dhe/ose të postës elektronike të publikuara në regjistrin publik të audituesve ligjorë dhe shoqërive të audituese.

2. Procesi i kontrollit të sigurimit të cilësisë realizohet kryesisht sipas hapave në vijim:

a) Takim me shoqërinë audituese/audituesin ligjor subjekt kontrolli, i cili ka qëllim prezantues dhe realizohet me audituesin ligjor dhe/ose përfaqësuesin e shoqërisë audituese, personelin kryesor të audituesit ligjor/shoqërisë audituese. Inspektorët në këtë takim konfirmojnë aksesin në informacion, dokumentacion, sistemet e brendshme në zbatim për kryerjen dhe dokumentimin e shërbimeve profesionale, sistemeve të menaxhimit të cilësisë etj., për realizimin e objektit të kontrollit të sigurimit të cilësisë;

b) Kontrollin e sistemit të kontrollit të brendshëm të cilësisë në zbatim nga shoqëria audituese ose audituesi ligjor dhe pajtueshmëria me standardet e menaxhimit të cilësisë;

c) Kontrollin e dosjeve të angazhimit të auditimit për testimin e përshtatshmërisë dhe pajtueshmërisë së procedurave e shoqërisë audituese ose audituesit ligjor me standardet ndërkombëtare të zbatueshme të auditimit dhe të menaxhimit të cilësisë, si dhe kërkesat mbi etikën dhe pavarësinë, dhe, kur është e zbatueshme, me standardet e dhënies së sigurisë për raportimin e qëndrueshmërisë, sipas përcaktimeve të ligjit për auditimin dhe kësaj rregulloreje.

ç) Takimin përmbyllës, për diskutimin e mangësive të identifikuara, realizohet me ortakun kryesor të auditimit, ekipin e auditimit dhe/ose personelin përgjegjës përfaqësues të shoqërisë audituese/audituesin ligjor, përgjigjet që do të sigurohen për zbatimin e rekomandimeve për adresimin e mangësive të identifikuara gjatë kontrollit, si edhe afatin për zbatimin e tyre. Ky takim dhe diskutimet e realizuara do të dokumentohen në formë të regjistruar në pajisjen e regjistrimit të BMP-së.

Neni 40

Raporti i kontrollit për sigurimin e cilësisë

1. Inspektori/ët harton/jnë draft raportin e kontrollit të cilësisë sipas Formularit D për Raportin e Kontrollit dhe shtojcës D.1 për Planin e Veprimit, si pjesë përbërëse e draft raportit të kontrollit për sigurimin e cilësisë.

2. Draft raporti i kontrollit i dërgohet audituesit ligjor/shoqërisë së auditimit të kontrolluar, i/e cili/a brenda 10 (dhjetë) ditë pune, nga marrja e tij duhet të paraqesë planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve për adresimin e mangësive të identifikuara gjatë kontrollit, si edhe afatin për zbatimin e tyre.

3. Plani i veprimit do të jetë objekt diskutimi në takimin përmbyllës, me qëllim sigurimin e përgjigjeve për zbatimin e rekomandimeve për adresimin e gjetjeve dhe mangësive të identifikuara gjatë kontrollit, duke përfshirë edhe gjetjet dhe konkluzionet mbi raportin e transparencës të përcaktuar në nenin 45 të ligjit për auditimin, si edhe afatin për zbatimin e tyre.

4. Në rast se audituesi ligjor ose shoqëria audituese për shkaqe të paarsyeshme nuk paraqet, planin e veprimit sipas pikës 2 të këtij neni apo refuzon, ndërpret, pengon, nuk bashkëpunon dhe/ose nuk siguron informacion për realizimin e qëllimit të kontrollit të sigurimit të cilësisë nga BMP-ja, do t'u nënshtrohet masave disiplinore të parashikuara në nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregullores për investigimin dhe procedurat e marrjes së masave disiplinore.

5. Raporti i përfundimtar kontrollit të sigurimit të cilësisë do të përfshijë:

- a) Vlerësimin dhe mangësitë e konstatuara gjatë kontrollit, të:
 - Pajtueshmërisë me Kodin e Etikës;
 - Pajtueshmërisë me standardin/et e menaxhimit të cilësisë;
 - Pajtueshmërisë me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit; dhe
 - Pajtueshmërisë me kuadrin ligjor për auditimin dhe aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij;
 - b) Mangësitë e konstatuara nga kontrollet e mëparshme dhe akoma të pakorrigjuara nga audituesi ligjor ose shoqëria audituese;
 - c) Komentet e bëra nga shoqëria e auditimit/audituesi ligjor i kontrolluar në lidhje me mangësitë;
 - ç) Planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve për adresimin e mangësive të identifikuara gjatë kontrollit, si edhe afatin për zbatimin e tyre, i cili duhet të ketë këto elemente:
 - Identifikim të veprimit për zbatimin e rekomandimeve;
 - Caktimin e personit përgjegjës për zbatimin e rekomandimeve;
 - Afatin për zbatimin e rekomandimeve, por jo më shumë se 12 muaj nga data e raportit përfundimtar të kontrollit, në rastin e rekomandimeve për sistemin e kontrollit të brendshëm të cilësisë.
6. Raporti përfundimtar i kontrollit do të hartohet brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditë pune nga data e marres së planit të veprimit, sipas pikës 2 të këtij neni.
7. Raporti përfundimtar i kontrollit të sigurimit të cilësisë dhe vendimin për vlerësimin të miratuar nga BMP-ja do të dërgohet brenda 30 (tridhjetë) ditë pune nga data e hartimit tek:
- a) Audituesi ligjor/partneri/partnerët e shoqërisë së kontrolluar;
 - b) Të tjerë në përputhje me ligjin për auditimin.

Neni 41

Vlerësimi i raportit përfundimtar të kontrollit të sigurimit të cilësisë

1. Vlerësimi për raportin përfundimtar të kontrollit të sigurimit të cilësisë kategorizohet në tre nivele, bazuar në kontrollin e dosjeve të angazhimit:
 - i. Kënaqshëm;
 - ii. Pjesërisht kënaqshëm;
 - iii. Jo kënaqshëm.
2. Inspektori/ët, i/të angazhuar në kontrollin e sigurimit të cilësisë në audituesin ligjor ose shoqërinë audituese të kontrolluar, i propozojnë BMP-së vlerësimin bazuar në metodologjinë e brendshme për vlerësimin, të miratuar nga BMP-ja.
3. Në rast të shkeljeve ose sjelljeve të papajtueshme të audituesit ligjor ose shoqërisë audituese të konstatuara në raportin përfundimtar të kontrollit të cilësisë, propozimi për vlerësimin do të përmbajë edhe masën disiplinore në përputhje me nenin 55 të ligjit për auditimin dhe rregullores për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

Neni 42

Shkaqet e ndërprerjes së kontrollit

1. Procesi i kontrollit të sigurimit të cilësisë mund të ndërpritet në rastet kur:
 - a) Inspektorët e kontrollit identifikojnë rrethana të përcaktuara në aktet nënligjore të miratuara nga BMP-ja;
 - b) Audituesi ligjor ose shoqëria audituese refuzon, ndërpret, pengon, nuk bashkëpunon dhe/ose nuk siguron informacionet për realizimin e qëllimit të kontrollit të sigurimit të cilësisë.

2. Pezullimi i përkohshëm i ushtrimit të veprimtarisë apo fshirja e përkohshme nga regjistri publik i audituesit ligjor/shoqëria audituese, pas marrjes së njoftimit për kontrollin e sigurimit të cilësisë, nuk përbën shkak për mos fillimin apo ndërprerjen e realizimit të këtij kontrollit.

3. Në të gjitha rastet kur audituesi ligjor/shoqëria audituese e përzgjedhur për realizimin e kontrollit të sigurimit të cilësisë refuzon, ndërpret, pengon, nuk bashkëpunon dhe/ose nuk siguron informacion për realizimin e qëllimit të kontrollit, do të jenë subjekt i masave disiplinore të përcaktuara në nenin 55 të ligjit për auditimin rregulloren për investigimin dhe procedurat për marrjen e masave disiplinore.

Neni 43

Kontrollet pasuese

1. Shoqëritë audituese ose audituesit ligjorë të kontrolluar janë objekt i kontrolleve pasuese nga BMP-ja.

2. Kontrolli pasues ka për qëllim verifikimin zbatimit të rekomandimeve dhe afateve përkatëse sipas planit të veprimit të raportit përfundimtar të kontrollit të cilësisë.

3. Në bazë të rezulttit të këtij kontrolli të përmendur në pikën 2 të këtij neni, BMP-ja mund të shqyrtojë dhe vendosë mbi rishikimin e vlerësimit, sipas pikës 1 të nenit 41 të kësaj rregulloreje, të raportit të kontrollit të sigurimit të cilësisë, për subjektet në fjalë.

Neni 44

Delegimi i detyrave

1. BMP-ja nuk mund të delegojë kompetencat që lidhen me:

a) kontrollet që lidhen me sistemin e sigurimit të cilësisë të NJEIP-së; dhe
b) vendosjen e masave disiplinore që lidhen me kontrollet e sigurimit të cilësisë dhe/ose procedurave të investigimit dhe marrjes së masave disiplinore.

2. Çdo delegim i kompetencave në autoritete ose organe të tjera do të bëhet me vendim të BMP-së. Delegimi duhet të specifikojë kompetencat e deleguara dhe kushtet në të cilat ato do të kryhen. Kur BMP-ja u delegon kompetenca autoriteteve ose organeve të tjera, ka të drejtën t'i rimarrë këto kompetenca rast pas rasti.

3. Përgjegjësia përfundimtare për mbikëqyrjen e zbatimit të ligjit për auditimin dhe akteve të nxjerra në zbatim të tij, i takon BMP-së.

Neni 45

Dispozita kalimtare

1. Kontrolli i sigurimit të cilësisë për dhënien e sigurisë të raportimit të qëndrueshmërisë do të zbatohet për periudhat e raportimit të mbyllura më 31.12.2028.

2. Kontrollet e sigurimit të cilësisë të filluara para hyrjes në fuqi të kësaj rregullore, do t'i nënshtrohen dispozitave të rregullores nr. 7/2018 dhe akteve të tjera nënligjore të miratuara nga BMP-ja në zbatim.

3. Detyrimi për dhënien e informacionit vjetor sipas dispozitave të kësaj rregulloreje do të zbatohet për herë të parë në 30 janar 2026.